

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉH

Románia gyászolja az elhunyt pátriárka-miniszterelnökét

Hétfőn este váratlanul következett be Cristea Miron dr. halála. Az ország első pátrirákáját vesztette el Cristea Mironban. Gyászülést tartott ma a minisztertanács és az elhunyt miniszterelnököt a nemzet halottjának nyilvánította. Franciaországból hazaszállítják Cristea Miron és vasárnap helyezik örök nyugalomra

Rövid fél év alatt az újabkori román történelem két nagy alakja távozott el az életből. Juliusban elhunyt Mária özvegy anyakirályné, akit az egész ország részvéte kísért örök pihenőhelyére, Curtea de Argeșbe koronás férje mellé és most meghalt a franciaországi Cannesen dr. Cristea Miron a görög keleti egyház pátriárkája, Románia miniszterelnöke. A halál váratlanul érte az országot, mert bár az ősz államférfi-egyházfő már túlhaladta a hetven esztendőt, mégis életerős, egészséges embernek tudta mindenki, aki tulajdonképpen nem gyógyulni, hanem pihenni ment a napsugaras Rivierára.

Dr. Cristea Miron nem volt hivatásos politikus, talán járatlan is volt a politika útvesztőin, magas méltósága és közjogi állása felette állt pártoknak és szenvedélyeknek, mégis történelmet csinált és maradandóbbat alkotott, mint elődei, akik a kormányelnöki székekben ültek. Pap volt izig-veig, lelkéből és meggyőződésből, aki magasabb küldetést látott hivatásában. Ötven évig hirdette az igét azzal a mély hittel és meggyőződéssel, amely csak a kivételes jellemű férfiak erénye. Pap volt akkor is, amikor válságos időkben, mint régens kormányozta az országot és pap maradt a miniszterelnöki pozícióban is. Mély vallásosságából, emberszeretetéből, csodálatos türelmességéből fakadt, hogy elnéző tudott lenni az emberi gyöngösögek iránt, megértette és megbocsátotta mások tévedéseit és gyöngöségeit. Változatlanul mindenkor egy programot adott, ami egyben hitvallása is volt: Béke legyen a földön. Ez a tiszta béketörekvés hatotta át egész munkásságát, ez nyomta rá bélyegét cselekedetére, erre tanította papjait és a kormányelnöki székből az állami gépezet minden emberét.

A magyar kisebbség is mély szomorúsággal fogadja a halálhírt, mert megértő barátját vesztette el. Dr. Cristea Miron magyar iskolákat végzett és így magyar szellemi nevelést kapott, amit sohasem tudott, de nem is akart elfeledni. Román volt, forró hazafi, de nem feledkezett meg arról, hogy az országban él egy más nép is, az a nép, amelynek a nyelvét tanulta, irodalmát, kulturáját, tudományát ismeri. Közéleti pályafutása alatt soha egyetlen ellenséges szó nem hagyta el száját a magyar kisebbség ellen, sőt még abban az időben, amikor szinte dívat volt szítani a gyűlöletet az ország nemzetiségei között, a pátriárka felül tudott emelkedni a kicsinyes mesterkedéseken és nem ragadta el a korszellem szenvedélye. Volt ereje és hite megmaradni papnak, nyugodt, bölcs, megfontolt embernek és kitartani rendületlenül az Ige mellett: Béke legyen a földön. A magyar kisebbség nobilis gesztusát nem felejtí el és az országos gyász közepette az őszinte megilletődés és részvét virágaiból font koszoruját odahelyezi a könnyektől nedves ravatalra.

Szerepét az ország újjáépítésében a történelem fogja elbírálni. Ma, amikor a tisztánlátáshoz még hiányzik a történelmi távlat, talán nem tudjuk, hogy mit és mennyit alkotott. Csak azt láttuk, hogy amikor Románia fennállása óta a legválságosabb időt élte át és amikor a királynak magának kellett a cselekvés terére lépnie, hogy megmentse az országot a katasztrófától, a pátriárka az uralkodó első hívó szavára kilépett eddigi előkelő elszigeteltségéből és hetven esztendővel a vállán, fáradtan és beteg vállalta a miniszterelnök terhes állását. Tudta, átértette, hogy nem szabad visszavonulnia a munkától, amikor tetterős emberekre van szükség. Magas egyházi méltóságát bocsátotta annak a folyamatnak a szolgálatába, amely az országot újjá akarja varázsolni és amely építeni akar a mult romjain. A pátriárka-miniszterelnök nem toleranciájának köszönhetjük, hogy a válságot minden megrázkódtatás nélkül vészeltük át és hogy az élet ismét visszatért a békés mederbe.

Az ország népei most mélyen megrendülten Cannes felé figyelnek, ahol díszes ravatalon fekszik dr. Cristea Miron pátriárka-miniszterelnök. És milliók várják a nagy halottat hozó fekete vonatot, hogy fényes gyászompával tessék el az igaz embert és igaz papot, aki hosszú és érdemes életben csak egyet akart, egyet hirdetett: a békét.

Az utolsó percek

Cannesből jelentik: Hétfőn este 21 óra 25 perckor (románia időszámítás szerint 23 óra 25 perckor) a Pregelte villában elhunyt Cristea Miron dr. pátriárka-miniszterelnök. A miniszterelnök Cannesban tartózkodott, hogy influenzából keletkezett bronchitist gyógyítsa, közben azonban tüdőgyulladás lépett fel, amelynek következtében a pátriárka-miniszterelnök elhunyt. Tatarescu párisi nagykövet

hétfőn délelőtt Cannesbe érkezett és két izben is tanácskozott a miniszterelnökkel, aki élénk érdeklődést tanúsított a politikai események iránt. Az elhunyt miniszterelnök holttestét ma délelőtt bebalzszamozták és az Alexander bulvardon levő orosz templomban ravatalozták fel.

Bucurestiből jelentik: Valamennyi hatóság a gyászszert következtében kedden szünetet tartott és

szünet lesz a temetés napján is. Az összes középületekre kitűzték a gyászlobogót. Minden ünnepség és fogadás megtartását felfüggesztették. Magureanu miniszterelnökségi államtitkár repülőgépen Cannesbe utazott, hogy a pátriárka-miniszterelnök holttestének hazaszállításáról intézkedjék Tatarescu párisi nagykövet jelentése szerint a miniszterelnök-pátriárka az utolsó percig eszméletlenül volt és nagy érdeklődést tanúsított az események iránt. A párisi román kolonia tagjai nagy megdöbbenéssel értesültek a halálesetről.

A MINISZTERELNÖK GYERMEK ÉVEI

Cristea Miron dr. a románia görög keleti egyház elhunyt feje 1868 július 18-án született Maroshévízen. Két nap múlva keresztelték meg, amikor is a kereszttségben az Illés nevet kapta. Egyszerű szülők gyermeke volt, otthon nevelkedett, hat éves korában pedig beiratott a maroshévízi felekezeti iskolába. Itt azonban csak két évig járt iskolába, mivel szülei elvitték a beszercei szász iskolába. Elemi iskolai éveit befejeztével beiratott a beszercei gimnáziumba, innen később átment a naszódi román felekezeti gimnázium V-ik osztályába. Okos, értelmes növendék volt, tanárai is nagyon megszerették. Társai ugyancsak megbecsülték, szeretetük és megbecsülésük jeléül 1886—87-ik iskolai évben a „Virtus Romana Rediviva” román ifjúsági irodalmi egyesület elnöksévé választották. Ekkor jelennek meg első írásai a váradi „Familia” irodalmi és poli-

ikai lapban, mely Vulcan Iosif igazgatása alatt működött. 1887 év őszén beiratkozott a nagyszebeni teológiára, amelynek elvégzése után az 1890—91 tanév folyamán Szászvárosban mint tanító fejtett ki nevelői tevékenységet. Egy éves szászvárosi tartózkodása után Roman Miron nagyszebeni metropolita kezdeményezésére és buzdítására felment Budapestre, ahol beiratkozott az ottani egyetem bölcsészeti fakultására. Már ebben az időben élénken érdeklődött a román történelem és irodalom iránt. A budapesti Petru Maior irodalmi egyesület tagjává választja Cristea Ilie egyetemi hallgatót.

PÁLYAFUTÁSA

1895-ben Eminescu Mihail életéről és irodalmi munkásságáról írt disszertációjával megszerezte a doktorátust. Ugyanebben az évben Roman Miron nagyszebeni metropolita titkárává nevezi ki a fiatal dr. Cristea Ilie-t. Mint püspöki titkár résztvett a különböző román gazdasági intézmények vezetésében. Tagja lett az Astra kultúregyesületnek is, melynek élésén többézer olvasott fel. 1900-ban átveszi a Nagyszebenben megjelenő Telegraful Roman újság igazgatását. Két év múlva szentszéki ilnökké nevezik ki. Ez évben saját elhatározásából szerzetessé Jesz. Felavatások Miron nevével veszi fel és a Hodos—Bodrogi kolostorba vonult vissza. A nagyszebeni főesperesi tanács 1905-ben külföldi tanulmányutra küldi, amelynek eredményeképpen több értékes tanulmányt írt főként egyházi kérdésekről. Kezdeményezésére a főesperesi szinódus megalapítja a „Lumina” bankot. 1908-ban püspökhelyettes lesz,

A minisztertanács gyászulése

Kedden délelőtt fél 12 órakor Calinescu Armand elnöklelte alatt, akit Őfelsége miniszterelnöknek nevezett ki, összeült a minisztertanács. A miniszterelnök meghatározott hangon számolt be Cristea Miron dr. pátriárka és volt miniszterelnök elhunytáról, majd pedig vázolta a nemzeti egyház vezetése és a román nemzeti küzdelem terén elért érdemeit. Tamandi Victor igazságügy-miniszter a kormány többi tagjainak gyászát juttatta kifejezésre. A gyász jeléül a tanácskozásokat néhány percre felfüggesztették, majd pedig aláírták azt a minisztertanácsai jegyzőkönyvet, amelynek értelmében Cristea Miron dr. pátriárka-miniszterelnököt a nemzet halottjának nyilvánították.

A szabályok értelmében a pátriárkátus összes helyiségeit lepecsételték. Az elhunyt földi maradványait az Ateneul nagy oszlopcsarnokában ravatalozzák föl. A pátriárkát minlén valószínűség szerint a pátriárkátus udvarán, Basaroff Dumitru mellett, helyezik örök nyugalomra. Kedden reggel a pátriárkátus gyászszenestiszteletet tartottak. A gyászeset alkalmából könyvet fektetnek fel, amelyben Őfelsége képviseletében Mihail tábornok jegyezte be nevét, majd pedig a következők jelentek meg: Cassulo Andrea pápai nuncius, Mirosescu királyi tanácsos, a görög, a francia, a japán, jugoszláv, svájci és amerikai követek.

VASÁRNAP LESZ A TEMETÉS

Magureanu Mihail miniszterelnökségi államtitkár a hajnali órákban repülőgépen Cannesba utazott. A repülőgépen gyászbavont román nemzetiszínű zászlót helyeztek el. A miniszterelnökségi államtitkár a hét végén a pátriárka földi maradványait hozó vonattal tér vissza az országba. Egyes hírek szerint a temetés vasárnap folyik le Toplicán, de valószínűbbnek látszik, hogy Bucurestiben helyezik nyugalomra az elhunytat.

A pátriárkátus kedden délben táviratot intézett Jeruzsálembe és tudatta az ottani román papi küldöttséggel a román egyházfő elhunytát.

Az összes bucarestii lapok gyászkeretben jelentek meg és oldalakon át méltatták az elhunyt érdemeit. Cristea Miron dr. személyében az egyesített Románia első pátriárkája költözött el az élők sorából.

Kedden reggel az ország összes templomainak harangjai jelezték a pátriárka elhunytát, majd pedig a templomokban gyászszenestiszteleteket celebráltak.

Egyes hírek szerint a néhai pátriárka utolsó kívánsága az volt, hogy a pátriárkátus kriptájában helyezték örök nyugalomra.

AZ ÚJ PÁTRIÁRKA MEGVÁLASZTÁSA

A pátriárka helyének betöltéséről szóló törvény 6-ik szakasza a következőképpen intézkedik:

A pátriárka megválasztása a jövőben választó kollégium útján történik, amelynek tagjai a nemzeti egyház kongresszusi tagjaiból, a képviselőház

majd 1910-ben Popea Nicolae utódként karánsebesi püspöknek választják meg. Megválasztását 1910 áprilisában a minisztérium is jóváhagyja, április 31-én pedig Bécsbe utazik, ahol Ferencz József császár és Zichy János gróf, kultuszminiszter kezébe leteszi a hűségesküt.

GAZDAG KÖZELETI MÚLT

A nagyszebeni székesegyházban szentelték fel húsvét ünnepén fényes külsőségek közepette. A szentelési szertartást Metianu Ioan metropolita vezegte, Pap Ioan Arad püspöke, Musta F. és Hamza. A arhimandriták közreműködésével. Beiktatása ugyancsak ünnepélyes keretek között ment végbe. 1918 december 1-én a nemzetgyűlés, amely a Romániához való csatlakozást kimondta elnökévé választja. Tagja volt annak a küldöttségnek, amely I. Ferdinand király elé járult és amely küldöttség a gyulafehérvári nemzetgyűlés határozatát közölte az uralkodóval. A küldöttség tagjai dr. Cristea Miron Goldis V. és Vaida Voevod I. voltak. Ferdinand király az ünnepélyes aktus alkalmával a „Steaua Romaniei” rendjellel tüntette ki. Tiszteletbeli tagja volt a Román Akadémiának és bucarestii földrajzi intézetnek.

1919 decemberében Románia metropolitájává választják, 1925-ben pedig, amikor a görög keleti egyház patriárkátusi rangra emelkedett, ő lett Románia első patriárkája. Tagja volt a régenstanácsnak. Az elmúlt évben pedig az uralkodó, II. Carol király bizalmából a román kormány feje volt.

és szenátus ortodox vallású tagjaiból áll. A kultuszminiszter a szent szinódussal és a minisztertanáccsal egyetértésben különleges szabályzatot készít el a választásra vonatkozólag, de ez a szabályzat a Curentul értesülése szerint még nem készült el. A választás eredményét a szent szinódus és a kormány javaslataira Őfelsége, a király hagyja jóvá, aki az ország régi hagyományai alapján a felavatási szertartást végzi. Patriárka csak a szolgálatot teljesítő görög keleti metropoliták, vagy püspökök közül választható.

Cristea Miron pátriárka miniszterelnök, elhunyt következtében az új választás megejtéséig helyébe Nicodim moldovai metropolitát jelölték ki. A bucarestii érsekség ügyeinek elintézését Veniamin Pocitan és Emilian Antal püspökök látják el.

A HALÁLHÍR HATÁSA A BÁNSÁGBAN

Cristea Miron pátriárka-miniszterelnök elhunytá Temesvárott és az egész Bácsban osztatlan, őszinte és mély részvételt váltott ki. Cristea Miron személyét még abból az időből, amikor karánsebesi püspök volt, ebben az ország részében nemzetiszépi és felekezeti különbség nélkül igaz megbecsülés és tisztelet övezte. Ez a tisztelet csak fokozódott a háború után, amikor

Gyászlobogók a házakon, gyászszenestiszteletek az összes templomokban

A halálhírről a hatóságok még a hétfőről keddre virradó éjszaka szereztek tudomást. Nyomban intézkedés történt, hogy a kávéházakban és a vendéglőkben elhalgasson a zene és hogy a középületekre kitzűzzék a gyászfátyolos lobogókat. Reggel a város közönsége között futótűzként terjedt el a szomorú hír, amelyet mély megilletődéssel fogadott mindenki.

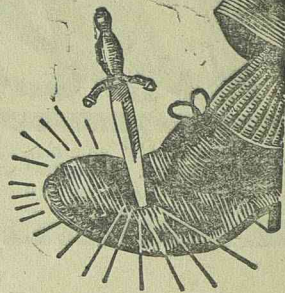
A középületeknek kívüli egymásután jelentek meg a gyászfátyollal bevont zászlók a magánházakon is.

A királyi helytartóságra a délelőtt folyamán érkezett meg a hivatalos értesítés Cristea Miron haláláról. Ennek alapján felszólították a háztulajdonosokat, hogy amennyiben a gyászlobogókat még nem tették ki, azt haladéktalanul foganatosítsák.

A gyászzászlók a temetés napjáig maradnak kint.

Ugyancsak elrendelték, hogy kedden este minden mozi- és színházi előadás és nyilvános zenélés szüneteljen. Délben tizenkét órakor a város valamennyi templomának harangja hirdette a szomorú eseményt. Ugyanakkor az összes templomokban gyászszenestiszteletet tartottak az elhunyt pátriárka-miniszterelnök lelki üdvéért. A jászvárosi görög keleti román templomban Tiucra Patrachie dr. főesperes nagy papi segédlettel tartotta meg a gyászszenestiszteletet, amelyen Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupé Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Dra-

Egő, szuró, nyillaó TYUKSZEMEK

5 percen belül eltávolíthatók, fájdalommentesen, veszélytelenül.

Ne vágja soha tyukszemét! Vérmérgezési kockázatot. A következő tudományos módszerrel könnyen és veszélytelenül eltávolíthatja őket! Aztassa be lábait forró vízbe, amelybe egy maréknyi Saltrates Rodell-t öntött. Ezek a gyögyök behatolnak a tyukszemek gyökeréig. A fájdalmak azonnal megszűnnek. A tyukszemek annyira felpuhulnak, hogy pusztá kézzel kiemelheti őket gyökereitől. Az ebben a gyögyfűrésben fejlődő oxigén meggyógyítja a fájó, égő kimerült lábakat. A gyulladások és daganatok eltűnnek. Még szűk cipőt is viselhet. Kellemes érzellem jár. Kérjen a legközelebbi gyögy-szertárban, vagy drogériában Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

FONTOSS! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklém árban. Kiszároléppen még ma vásároljon egy csomagolt fokorák régi szempontokból vásároljon rendes csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

Karánsebes népszerű püspöke az egész romániai ortodox egyház pátriárkái székébe került.

Cristea Miron, akinek Temesvárott rokoni alaknak, — köztülik unokaöccse, Morariu Alexandru dr., a közjegyzői kamara elnöke — különösen régebben, amikor az országos ügyek még nem foglalták le minden percét, gyakran járt Temesvárra. Az iránta való általános tisztelet megnyilvánult

éppen tegnap kéthete, amikor pihenésre a délfraanciaországi Cannes fűrdőhelyre utazott.

Körülbelül háromezer ember sereglett össze a jászvárosi pályaudvaron, hogy szerencsés utat kívánjon az őz egyházfejedelmnek és az idegőző munkában kifáradt államférfiúnak. Akkor a temesvári pályaudvaron készült Cristea Mironról az utolsó fényképfelvétel Romániában.

galina Cornel tábornok-hadosztályparancsnok, Tieran Emil dr. főpolgármester, Gritta Ovidiu rendőrkezes, Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus, Ionescu Iuliu dr. alprefektus, valamint számos más előkelőség vett részt.

A pátriárka-miniszterelnök elhunytá alkalmából gyászszenestisztelet volt Temesvár összes katolikus plébániatemplomaiban is. Pacha Agoston megyéspüspök intézkedésére kedden délben 12 órakor

a belvárosi püspöki székesegyházban és a plébániatemplomokban megszólaltak a harangok és ugyanakkor gyászszenestiszteletek kezdődtek.

A Dóm-templomban Kayser Lajos nagyprépost mondta a gyászszenestiszteletet a templom hajójában felállított díszes tumba előtt. A fényes aszisztenciával végbement gyászszenestiszteleten megjelentek a kaptalan tagjai, a papság és a hívek.

LENGYELORSZÁG RÉSZVÉTE

Varsóból jelentik: Cristea Miron dr. pátriárka-miniszterelnök halála mély benyomást keltett hivatalos körökben és a lengyel közvéleményben. Varsóban igen jól ismerték a pátriárkát, akit rendkívül tisztelték nemcsak egyházi körökben, hanem mindenütt, ahol alkalom nyílt az elmúlt évben személyét lengyelországi látogatása során megismerni. A lengyel lapok az elhunyt pátriárka arcképét és részletes életrajzát közlik.

1939. március 9.

Gafencu:

Keleteurópában baráti szellem van kifejlődőben

Varsóban a szomszédállamokkal való barátság kimélyítését, a román-lengyel vasúti összeköttetés tökéletes kiépítését, a zsidókérdés megoldását határozták el

Magyarországon megelégedéssel vették a varsói tárgyalás eredményét

Varsóból jelentik: Gafencu külügyminiszter hétfőn a Blank-palotában levő lakásán fogadta a lengyel sajtó képviselőit, akiknek az alábbi nyilatkozatot adta:

— Elsősorban is őszinte köszönetemet fejezem ki azért a fogadtatásért, amelyben Varsóban részem volt és azért is, hogy a legőszintébb barátság légkörében

a megértés szellemével találkoztam

Elismerésem elsősorban Moscicki köztársasági elnök iránt fejezem ki és egyben sajnálatomnak is adok kifejezést, hogy egészségi állapota következtében nem láthattam. Rendkívül mértékben megtisztelve éreztem magam, hogy megismerkedhettem a nagy katonával, Smigly Rydz marsallal és meggyőződhettem arról a megértésről és barátságról, amellyel a marsall a lengyel-román szövetség iránt viseltetik. Köszönetem fejezem ki a lengyel kormány tagjainak, elsősorban a miniszterelnöknek és kartsámanak, Beck külügyminiszternek, akinek hosszú idő óta őszinte bizalom és barátság fűz és akivel az elmúlt napokban a legteljesebb megértés szellemében tárgyalásokat folytattam, amelyek

eredménye teljes mértékben megelégedéssel tölt el.

Barátság a szomszédokkal

— Beck külügyminiszter velem együtt megvizsgálta a nemzetközi helyzetet, szem előtt tartva azokat a módszereket és elveket, amelyek országunkat közösen érdeklik. Látni fogják a hivatalos jelentés végén, hogy tökéletes egyetértés jött létre közöttünk a bennünket kölcsönösen érdeklő problémákban és politikai tevékenységekben.

Elsősorban a szomszédainkkal fennálló jó viszony további kifejtése és fenntartása szükséges.

Szövetséges országaink készen állanak arra, hogy egymást segítve hozzájáruljunk szomszédainkkal való baráti összeköttetések kimélyítésére. Megvizsgáltuk a gazdasági és szállítási problémákat is és megállapítottuk, hogy

a közvetlen vasúti összeköttetés további kifejtése szükséges

és ezen a téren sokat kell tennünk a jövőben. A sajtó előtt nem ismeretlen az a közös tervünk, amely a Varsó-Bucuresti vasutovonalat egy, a Dunán átvezető hid építése által Szófiáig meghosszabbítanánk és ez a vasutovonal a Balkánon keresztül Szalonikiig közvetlen összeköttetést jelentene Varsónak. Ezt a kérdést már az elmúlt év decemberében egy Bucurestiben tartott konferencián megvitattuk. Egy másik igen fontos probléma, amely a lengyel-román közgazdasági köröket foglalkoztatja, hajózható csatorna kiépítése a Visztula és a Prut között, amelynek segítségével az uszályhajók Galatiig közlekedhetnének és vízi összeköttetés létesülne a Balti és a Fekete-tenger között. Megegyeztünk abban, hogy a tervet Varsóban és Bucurestiben külön-külön bizottság fogja tanulmányozni.

„LÁTOGATÁSOM EREDMÉNYEVEL MEG VAGYOK ELEGEDVE”.

— Megvizsgáltuk közösen a zsidó kérdést is, mert ez egyépen fontos Lengyelországra és Romániára nézve. Szükséges egy olyan közös megoldási mód, amely a kérdést felöleli, mert úgy Lengyelország, mint Románia nemzeti érdeke, hogy igazságos alapon megfelelő megoldást találjunk. Meggyőződöttünk arról és megegyeztünk abban, hogy ezt a kérdést nemzetközi fórum elé kell terjeszteni. Bemutattam Beck külügyminiszternek a román kormány által kidolgozott emlékiratot és Beck külügyminiszter bemutatatta azokat az előkészítő iratokat, amelyeket a lengyel kormány hasonló szellemben elkészített. Tudom, hogy a nagy fontossággal bíró

Nagyon meghatott a lengyel sajtó hangja is. Ez a megértő hang, amely a sajtóban megnyilvánult, azt igazolja, hogy úgy Lengyelországban, mint nálunk, a közvélemény egyöntetűen és a társadalmi rétegek és politikai körök a legnagyobb fontosságot tulajdonítják a román-lengyel szövetség állandóságának. Ez az összhang képezi alapját annak a fejlődésnek, amely a két országot a jövőben is összeköti. Ugyanígyen megértéssel találkoztam nemrég Belgradban és a tíz nap előtti Balkán-konferencián Bucurestiben. Ez megerősíti azt a meggyőződésemet, hogy

Kelet- és Délkeleteurópában baráti szellem van kifejlődőben, amely nem irányul senki ellen és azt cáfolja, hogy a szomszédokkal minél jobb viszonyt lehessen elérni,

szemelőtt tartva a nemzeti érzést. Beck külügyminiszter által adott banketten alkalmam volt beszédemben ennek az érzésnek kifejezést adni és azt tartom, hogy hasonló érzéssel kell viseltessenek mindazok, akik felelősséggel tartoznak Európa békéjének megőrzéséért, ami csak a nemzetek közötti baráti összeköttetések kifejtése által érhető el.

szervezetek hasonlóképpen tanulmányozzák ezt a problémát. Beck külügyminiszternek rövidesen alkalma lesz londoni utazása során közölni az angol kormánnyal az e kérdésben elfoglalt közös álláspontunkat. Ezek voltak a főbb kérdések, a melyeket a lengyel külügyminiszterrel megbeszéltek.

— Ismétlem, hogy Varsót azzal az érzéssel hagynom el, hogy teljesen meg vagyok elégedve látogatásom politikai eredményeivel. Igen boldog vagyok, hogy mint régi és hű barátja Lengyelországnak és a lengyel-román szövetségnek, varsói látogatásom során közelebb kerülhettem a lengyel nemzet szívéhez és lelkéhez.

Gafencu külügyminiszter nyilatkozata után a lengyel újságírók különböző kérdéseket tettek fel:

— Mi a véleménye a kárpátja-ukrajnai kérdésről?

— Ezt a kérdést alaposan megvizsgáltuk a többi kérdésekkel együtt, amelyek Lengyelországot és Romániát közösen érdeklik. Miként Önök is tudják, a bécsi döntőbíróóság határozatával állunk szemben. A legnagyobb figyelemmel viseltünk azonban ebben a kérdésben utólag kifejlődött események iránt.

Az egyik újságíró azt kérdezte, hogy a zsidóproblémával kapcsolatban nem került-e szóba a gyarmatok kérdése, amely ügyet az egyik európai nagyhatalom felszínre tartja. Gafencu válasza így hangzott:

Budapest barátsággal fogadta Gafencu nyilatkozatát

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda diplomáciai szerkesztője jelenti, hogy hivatalos

magyar körök megelégedéssel vették tudomásul Gafencu román külügyminiszter varsói nyilatkozatát,

amely a magyar-román közlekedésre vonatkozott. Az annival is inkább megelégedést keltett, mert a magyar kormány részéről Teleki és Csáky grófok hasonló szellemű nyilatkozatot tettek. Magyar kormánykörök abbéli reményüknek adnak kifejezést, hogy az anniszor hangzottatott jószomszédi viszony ténylegesen is helyreáll.

GAFENCU: BUCURESTI ÉS BUDAPEST KÖZVETLENÜL TÁRGYAL.

Varsóból jelentik: Gafencu külügyminiszter Franasovici nagykövet társaságában fogadta a

MI HIGIENIKUS?

1) Gyermekeit gyakori kézmosáshoz szoktassák. Számos betegség forrása a „pisztos kéz”. Minden étkezés előtt, iskolából jövet, toaletti elhagyása után mossa meg gyermekét kezeit!

2) Gyermekeit a helyes fogapoláshoz szoktassák. Reggel, étkezések után tisztítsa meg a gyermek fogait. Ha a gyermeknek jár a fogorvoshoz.

SZOKTASSA GYERMEKÉT RENDES SZÉKLETHEZ

A rendszeres széklelet kihát a gyermek fejlődésére. Szoktassa gyermekét, hogy ellenőrizze széklejét. Ha ma nem volt széklete, ne várjon holnapig, míg fejfájás, émelygés, hányinger jelentkezik, hanem adjon neki Artin dragéty. Az Artin enyhén, de biztosan hat, anélkül, hogy görcsöket, vagy egyéb kellemetlen mellékhatást okozna.

Artin

a gyermek hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

— Ismétlem, hogy a zsidó kérdést nemzetközi uton kell megoldani. Ez nincsen semmiféle összefüggésben a gyarmati problémával és ami kívül is esik a szövetségi viszonyon, miután Romániának sohasem voltak gyarmati követeléselei.

Végül az utolsó kérdés így hangzott:

— Milyen viszony áll fenn Románia és Magyarország között?

Gafencu így válaszolt:

— Bennünket mindig erősen foglalkoztatott valamennyi szomszédunkkal való viszonyunk barátságos fejlődése. Ez vonatkozik Magyarországra is. Az összeköttetéseket illetően Lengyelországgal egyetértésben mindent elkövetünk, hogy közöttünk és Magyarországot között a megértés minél őszintébb legyen. A román kormány több ízben hangsúlyozta és magam is kifejezésre juttattam jelenlegi nyilatkozatomban, hogy

Magyarország és Románia között őszinte igazságos és világosan érthető viszonyt kell megvalósítani.

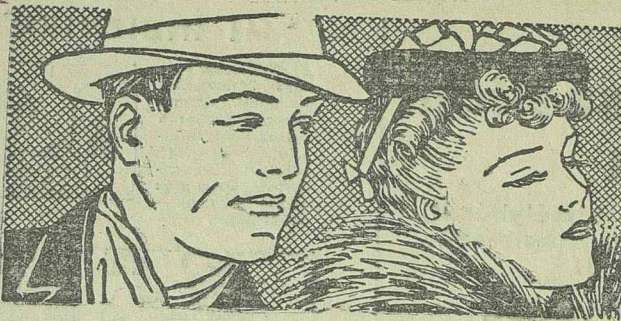
Ami a Romániában élő magyar kisebbség kérdését illeti, kormányom és magam is minden alkalmat felhasználok arra nézve, kijelentsük, hogy ez a kérdés, amely különben tisztán Románia belligye, hasonló módon nyerjen megoldást, mint valamennyi más kisebbség kérdése, azaz az igazságosság és egyenlőség szellemében.

Ezután Gafencu elbucuzott a sajtó képviselőitől.

Pesti Hírlap varsói tudósítóját, akinek a román-magyar viszonyról a következőket mondotta:

— Magyarországot és Romániát több közös gazdasági probléma köti össze, mint például a buzaértékesítés. A Lengyelországgal való közös baráti viszony elősegítheti a közlekedés légtöréne kialakulását. Ugy hiszem, Magyarország és Románia közvetítő harmadik nélkül is megtalálja a megértés útját. Ez a megértés nemcsak politikai, hanem földrajzi szükségesség is.

Az újságíró kérdésére kijelentette Gafencu, hogy ily irányban érintkezés áll fenn Bucuresti és Budapest között, de többet nem volt hajlandó erről a kérdéstről mondani.

— Hm! Márciust ajándék a mai időkben!

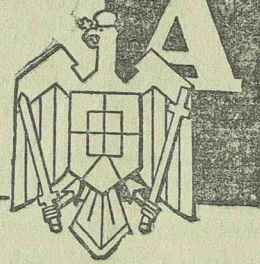
SORSJEGY,
egy ALLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGY a
DACIA
eláruló helyeitől.

mert csak ez húz ki a szegénységből!

A 19. sorsjáték I. osztályának a húzása

március 15.-én

VÁSÁROLJON IDEJÉBEN SORSJEGYET!

HÉLYI CIM:

Központi Bank

I. ker., Str. Alba Iulia 9. Tel. 15-14.

A Suciu-per tegnapi tárgyalása

Barátok bizalmas beszélgetése

az ötszáz ezer leies állítólagos vesztegetésről

A Suciu-per tegnapi délelőtti tárgyalásán a törvényszék Giugea Lucian hallgatta ki, aki ellen Fenesan főügyész az előző tárgyaláson vádat emelt. A tegnapi tárgyaláson Oprea George dr. városi ügyész százhatvan ezer leies kárterítési igényt jelentett be Giugeával szemben. Azután felolvasták Giugeának az előző tárgyaláson tett vallomását, majd Giugea több iratot terjesztett a bíróság elé vallomásának igazolására. Ezenkívül részletesen ismertette a nyilvántartási hivatal működését és kijelentette, hogy

csak könyvelőszéki nyilvántartást végzett.

Miclea Romulus dr., aki Giugea védője, intézett azután kérdést a vádlottnak:

— Felülvizsgálták a működését?

Giugea: Igen, a központi könyvelőszéknél felülvizsgálták a számadást.

Elnök: Mégis szeretném tudni, hogy Crismariu működését ki igazolta. Ha ön nem igazolta, akkor ki igazolta?

Giugea: A szellemi munkanélkülieknek a város részére teljesített munkáját a városi mérnökség kimutatása igazolta.

Erre vonatkozólag kérdést intéztek még Suciuhoz is, aki kijelentette, hogy

a város által alkalmazott szellemi munkanélküliek egy-egy mérnök, vagy irodafőnök mellé voltak beosztva és ha nem teljesítették volna szolgálatot, ezeknek kellett volna arról jelentést tenni.

Jotcu két hetenkint összeállította a kimutatást, amelyet viszont a mérnökök és irodafőnökök szóbeli igazolása után készítetttek.

Fenesan főügyész: Crismariu ki mellé volt beosztva?

Suciu: Kiss főmérnök mellé, majd ennek halála után Steblea mérnök és később Giugea mellett dolgozott.

Fenesan főügyész: Crismariu hol dolgozott? Az irodában, vagy külső munkálatoknál?

Suciu: Én megbízom, hogy a külső munkálatoknál a munkások számát ellenőrizze.

Fenesan főügyész: Tehát ön igazolta akkor azt, hogy Crismariu valóban dolgozott?

Suciu: Én beosztottam Giugea mellé, hogy ellenőrzésre használja. Sokszor én adtam utasítást, hogy hol végezzen ellenőrzést.

Elnök: Crismariu naponta kapott utasításokat az ellenőrzésre?

Suciu: Naponta jelentkezett nálam, vagy Giugea-nál.

Elnök: A városi mérnökségnél volt olyan

könyv, amelyben az alkalmazottak naponta reggel aláírásukkal igazolták, hogy megjelentek a munkahelyükön?

Suciu: Néha volt, néha nem volt. Ez nem volt kötelező, de amikor volt, én is aláírtam.

Fenesan főügyész: Miért nem írta alá Crismariu is?

Suciu: Az ideiglenes alkalmazottak nem írták alá.

Fenesan főügyész:

Crismariu alkalmazása ideiglenes volt, mégis, hogyan tarthatott az 3 évig?

Suciu: Az, hogy alkalmi munkás volt, nem befolyásolta az alkalmazás időtartamát. Mások is voltak ideiglenes alkalmazottak és évekig dolgoztak a városnál.

Oprea dr.: Adott Giugea utasítást Jotcunak, hogy az kit vegyen fel a szellemi munkanélküliek listájára?

Giugea: Személyesen nem adtam.

A délelőtti tárgyaláson tanuvallomást tettek még Manciu Ioan, Wätz Agoston és Steblea Stefan mérnök. Az utóbbihoz főleg Crismariu alkalmazásával kapcsolatban intéztek kérdéseket. Mielőtt kihallgatása befejeződött volna, Nistor Dimitrie dr. megkérdezte tőle, hallotta-e, amikor

Suciu megtiltotta, hogy a parkokban kaszált füvet a kötelepre szállítsák?

Stebela mérnök kijelentette, hogy egy ellenőrző körút során Suciuval együtt a kötelepen udvarán tartózkodott, amikor az egyik városi teherautó füvet hozott a kötelepre. Suciu akkor összeszedte a sofőrt, mert utasítása ellenére ismét füvet hozott a kötelepre és a volt főmérnök akkor úgy intézkedett, hogy a sofőrt függesszék fel állásából.

A TEGNAP DÉLUTÁNI TÁRGYALÁSON FOLYTATTÁK A TANUK KIHALLGATÁSÁT

A délutáni tárgyaláson tovább folyt a tanuk kihallgatása. Sarmes Ioan mérnök kijelentette, hogy fenntartja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben a Ianculescu mérnökkel folytatott beszélgetésre való hivatkozással

beszámolt arról, amit az állítólagos 500.000 leies vesztegetésről tudott.

Nistor dr.: Az állítólagos vesztegetés kérdése hogyan került szóba akkor, amikor Ianculescu mérnökkel beszélgett? Ön tett fel kérdéseket erre vonatkozólag?

Sarmes mérnök: Nem, Ianculescu maga hozta szóba és mesélte el.

Nistor dr.: Mikor volt ez?

Sarmes mérnök: Amikor a parcellázás ügyéről beszéltem vele az irodájában.

Nistor dr.: Tett ön ajánlatot a parcellázás elvégzésére?

Sarmes mérnök: Igen, de az ajánlatot a Gyapítópar elutasította.

Nistor dr.: Az állítólagos vesztegetést mivel indokolta meg Ianculescu?

Sarmes mérnök:

Ianculescu azt mondotta, hogy számtalan-szor járt Suciu-nál, de az mindig hívősen fogadta. Később azonban barátságosabb lett.

Nistor dr.: Mondta azt Ianculescu mérnök, hogy kinek a táskájában volt az állítólagos ötszáz ezer lei?

Sarmes mérnök: Azt nem mondta.

Nistor dr.: Arról sem beszélt, hogy ki vitte ezt a pénzt?

Sarmes mérnök: Azt sem mondta.

Nistor dr.: Meg tudná azt mondani, hogyan viselkedett Suciu a közönséggel?

Sarmes mérnök:

Ha jókedve volt, akkor barátságosabb volt.

Nistor dr.: Nem gondolta, hogy arról, a mit Ianculescu mondott önnek, értesíteni kellett volna főnökét?

Sarmes mérnök:

Ianculescu mérnök gyermekkori jóbarátom. Amit mondott, azt bizalmasan mondta és nem akartam a barátságunkat megzavarni.

Nistor dr.: Felfüggesztette önt az állásából Suciu?

Sarmes mérnök: Többször is. Egyszer haragomban kikeltém Suciu ellen. Haragudtam, mert Crismariu Vichentie százhatvan lei napi-díjat kapott, én pedig jóval kevesebbet. Erről tudomást szerzett Suciu és mint főnököm, eljárt ellenem.

Fenesan főügyész: Láttá Crismariut a mérnökségen?

Sarmes mérnök:

Hogyna, főleg akkor, amikor pénzért jött.

A mérnök végül kijelentette, hogy bár csak ideiglenes minőségben volt alkalmazva a városnál, mégis rendes mérnöki munkát végzett.

Utána Bonea Ioan mérnököt hallgatták ki, aki szintén fenntartotta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását és a parcellázásokkal kapcsolatos hivatalos eljárást ismertette.

Párisban nyugtalanságot kelt Göring olaszországi utazása

Berlinből jelentik: Itteni jól értesült körökben úgy tudják, hogy Göring tábornagy március végén fontos tárgyalást kezd az olasz kormány tagjaival. A tanácskozások az olasz követelések és a német gyarmati igények körül fognak forogni. Göring állítólag mérséklően akar hatni az olasz követelésekre. Német körökben úgy tartják valószínűnek, hogy Németországgal közös frontot lehet alkotni a gyarmati kérdésben.

Londonból jelentik: Az Ewening Standard arról értesült, hogy az olasz-francia viszonyban jelentős javulás állott be és Franciaországnak most már nem for nehézségeket okozni, hogy teljesítse az olasz követelések egy részét. A lap szerint Európa egy új békés időszak küszöbén áll.

Párisból jelentik: „Göring marsall olaszországi utazása nem megnyugtató jelenség” címmel cikk jelent meg az Epoueban. Előzetesen — írja de Ker-

lis — a németek egyik legjobb tábornoka Udet volt Libiában, őt követte több katonai és légi bizottság, majd pedig Göring marsall. Ezeknek a látogatásoknak az volt a következményük, hogy az olaszok még lázasabban folytatták készülődéseiket. A libiai olasz hadsereget 130 ezer főre emelték, ezenkívül 1 millió 200 ezer német katona áll gyegyverben, míg a francia hadsereg 500 ezer főből áll. Csak néhány nap múlva fog kiderülni, hogy milyen szándékal vannak Göringnek. Addig a legnagyobb elővigyázatosságra van szükség.

Az Ere Nouvelle ezzel szemben derülátóbb és megállapítja, hogy több biztató jelenség mutatkozott Franciaország szempontjából az utóbbi időben. Lengyelországban és Jugoszláviában egyre nő a francia rokonszenv. Az Egyesült Államokban a közvélemény is Franciaország mellett alakul ki és a szenátusban megbukott a Roosevelt ellenes politika.

Olvasók a Magyar Népközösségről

Kedves Szerkesztő Ur! Vasárnap délután volt. Elindultam csak úgy gyalogosan a város végén jóval tulra, kanyargó ösvényeken keresztül az ugynevezett Kunz-telepre. Szegény, földhöz ragadt embertömegek elhagyott tanyájára. Mintha elátkozott hely volna ez a telep. Jobb ruhájú ember ritkán kerül erre felé. Csak hiányos öltözetű, rongyos cipő, vagy cipő nélküli emberek százai járnak az esőben bokáigérő útféle. Szegénysorsú munkásemberek ütöttek itt maguknak fészket és innen járnak be Temesvárra munkába, de legtöbbször és legtöbbször csak a munkábaállás reményében, mert sajnos, ezeknek az embereknek nem adatott meg az a szerencse, hogy szükösen szabott kenyerüket egyik napról a másikra biztosítani tudják. Ilyen egyszerű, keverseres sorsú magyar emberek lakóhelye ez a Kunz-telep. A hétköznapokon besietnek a város különböző kerületeibe. Ott találhatók a gyárvárosi, bel- és jözsefvárosi piacok terein és remegve várják, hogy valaki alkalmi munkára: kertásásra, csomag-hazavitelre, vagy hasonló, nem sokat jövedelmező dologra felfogadjon. Csak vasárnap találhatók odahaza. Ilyenkor, ha szép az idő, kiülnek a viskójuk elé. Szomszédok keresik fel egymást, hogy kipanaszolják magukat, vagy megbeszéljenek egyet-mást, ami közösen érdekli valamennyiüket.

Ilyen vasárnap délután kerültem én is a telepre. Dolgom volt ott. Van ott egy néhány gyári munkás ismerősöm, akiknek sorsjegyet szoktam már régebb idő óta eladni. Ezek is szegény páriák. De többen összeállanak és közösen próbálnak szerencsét és reménykedve várják a húzás napját, hátha rájuk mosolyog egyszer a szerencse istennője. En pedig azért keresem fel ezt és ezekhez hasonló helyeket: a Kardos-, a Taran-, a Bánszky-telepet, hogy pár leit kereshessen egy-egy vasárnapi kapucinerre, egy kis dohánnyra; kiloholok, hogy harmadkézből kapott sorsjegyeimet, ha lehet, eladhasm én nekik.

Valamikor jobb sorban álltam én is, a „bolygó zsidó”, hogy sokan nevezni vagy csufolni szoktak, de a sors azóta megtépzázott engem is. Eppen ez készítetett arra, hogy e sorokat írjam Önhez, zsidó létemre való tekintettel, kedves Szerkesztő Ur! Olyasmit akarok elmondani, a mit talán Önök nem tudnak, mert az ilyen Isten-től is elhagyott helyekre nem igen járnak és így nem hallhatják azt, amit én láttam és hallottam.

A Déli Hírlapot naponta olvasom és így tudom azt, hogy e lap a temesvári magyarságnak — mondjuk — „hivatalos lapja”. Tudom azt is, hogy lapjukban állandóan közlik a magyarsághoz való felhívásukat, amelyben az Ujjászületési Frontba való belépés és egyuttal a Magyar Népközösségbe való beiratkozás fontosságát és szükességét hirdetik. Ahogyan vasárnap felkerestem az említett telepek egy részét, meglepetéssel szereztem tudomást arról, hogy az itt lakó emberek százainak halvány fogalmuk sincsen a fenti felhívásokról. Egy nagybácska embercsoporthoz léptem a Kunz-telepen, amikor az egyik értelmesebbnek látszó munkásember említette a többieknek, hogy beiratkoztak-e már a Frontba? Amint hallottam a szavakat és megláttak, azonnal meg is kérdeztek engem, hogy magyarazzam meg nekik, tulajdonképpen miről is van szó? Mert bizony úgy vagyunk kedves Szerkesztő Ur, hogy ezek a nincstelen emberek csak nagyritkán olvasnak újságot és ha olvasnak is egyszerű-kétszer hetenkint, akkor is az apróhirdetés érdekli őket a legjobban. Szomorú, de így van, hogy az újságra az a napi pár lei sem telik.

Megmagyaráztam nekik zsidó létemre, hogy miért kell és miért parancsoló kötelessége minden, magát magyarnak valló embernek a Frontba és a Népközösségbe való beiratkozás. Az idő kereké nagyot fordult, de én, a „bolygó zsidó”, megmaradok annak, aki voltam. Szegedről Szigetre, aztán Váradra és onnan kerültem Temesvárra. Volt jobb sorsom is, aztán vert az élet, de én maradtam és maradok az, aki voltam. Azt tanácsoltam a sok hozzámfordult katolikus magyarnak: igenis, lépjenek be az Ujjászületési Frontjába és egyben a Magyar Népközösségbe.

Ámde Szerkesztő Uram, azt is közölnöm kell, hogy ezek a szegény magyarok csak akkor tudnak tömegesen eleget tenni a naponkénti felhívásnak, ha valaki az illetékesek közül személyesen keresi fel őket picit viskóikban és felvilágosítja őket, hogy miről van szó és akkor biztosítom, hogy ezrével fognak belekerülni a tagok névsorába.

Egy vasárnap délután keressék fel ezeket az elfeledett telepeket, az apró, rozoga kis házcskákat, járják be a kis portákat házról-házra és meglátják, nem lesz hiábavaló a fáradságuk. Vigasztalják meg ezeket az elhagyottakat, szójának hozzájuk egy pár biztató jó szót, hadd melegedjen fel a lelkük, hadd érezzék, hogy vannak e nagy világon, akik gondolnak rájuk. Ezeket tartottam szüksegszónak elmondani.

Közöltük a névtelenül beküldött levelet, mert megszívlelésre alkalmas tanácsokat tartalmaz az elhagyott telepek és kültekkel magyarságának a Frontba és Népközösségbe való beszerzése érdekében. Helyre kell azonban igazítanunk a levél néhány tévedését. Az határozatlan állítás, hogy zsidó nem lehetne a Magyar Népközösség tagja. Ennek egyetlen feltétele, hogy román állampolgársága mellett magyarnak, vagyis a Magyar Népközösség tagjának vallja és érezze magát. Mert természetes, hogy cionista, vagyis nemzeti alapon álló zsidó és magyar egyszerre nem lehet. Senki zsidó, aki a multban is magyarnak vallotta magát és annak érzi és mondja magát ma is, vissza nem utasítanak és vissza nem utasíthatnak.

A Magyar Népközösség kolozsvári gyűlésén, — írja egy másik olvasónk — amelyben az ország minden részéről meghívott magyar vezetőférfiak vettek részt, megállapították annak a bizottságnak a névsorát, amely hivatva van a Népközösség működési szabályzatát megalkotni. Ennek a munkának az eredményét az egész romániai magyarság megfeszített figyelemmel várja. Kisebbségi életünkben fontos szerepe lesz ennek a szabályzatnak. Ez van hivatva körvonalozni a szervezet lényegét, hatáskörét, célkitűzéseit, működési módját stb. Ez fogja eldönteni, hogy milyen irányba haladjunk és hogy tényleg olyan szervezet lesz-e a Magyar Népközösség, hogy minden magyar ember kötelességének tartsa a kereteibe való beilleszkedést. Elősegítője lesz a magyar kisebbségi élet fejlődésének, ha jó és kerékkötője, ha hibás lesz.

Eppen ezen nagy fontossága miatt reméljük, hogy mielőtt véglegesen lerögzítenék ezt a szabályzatot, a magyarság szélesebb rétegeinek is alkalmas

HILDE SCHNEIDER,
a moziközönség egyik kedvence, ahogyan a rajzoló ceruzája két felvétel közötti szünetben megörökítette.

adnak arra, hogy ehhez hozzájárulhassanak és a magyarság egyetemessége fogja rá az áment mondani.

Ugy érezzük, hogy vannak multbeli hibák, amiket szintén ennek a helyzet, hogy van egy Magyar Népközösség nevű gazdasági, kulturális és szociális szervezet, amely a nagy munkára az összes romániai magyarokat egységbe akarja foglalni.

Nem élünk légüres térben és tudjuk jól, hogy a környezethez való alkalmazkodás bizonyos áldozatokat követel. Ballépések nem végzetesürek és végső fokon ugyanis védekeztünk ellenük, hogy nem lépünk, helyben maradunk.

Várakozással nézünk a végső kifejlődés felé, addig is helyénvaló volna, ha a Magyar Népközösség élénk állók a sajtó gyakoribb informálásával eloszlatnák azt a bizonytalanságot, ami a Népközösséget körülveszi. (i.g.)

A Katolikus Népszövetség vidéki tagozatainak lelkes munkája

A Katolikus Népszövetség bánági tagozatai élénk munkát végeznek. Legutóbb a magyarszentmártoni és az aurélházi tagozatok tartották meg évi beszámoló gyűléseiket a katolikus hívek élénk érdeklődése mellett. A beszámoló gyűlések jelentései arról tettek tanúságot, hogy az egy év óta működő ezen tagozatokban egyre erősebb és öntudatosabb munka indult meg. Ezt a lelkes munkát a népszövetségi központ a legteljesebb odaadással igyekszik tovább fejleszteni és segítségére lenni. A temesgyeői Öregfalui községben most alakult meg a Kato-

likus Népszövetség tagozata és a község magyar katolikus hívei csaknem teljes számban hallgatták meg a kiküldött egyházközségi nővér előadásait. Most épülő templomuk befejezésében is a központ igyekszik segítségükre lenni és tavasz végén az új templomot ünnepélyes keretben között fogják felszentelni. Az öregfalui hívek ószinte örömmel és hálával köszönték meg a róluk való gondoskodást és buzgó együttműködést ígérték a most meginduló katolikus népszövetségi tagozat fellendítése érdekében.

SCALÁ!

Csütörtéktől kezdődőleg a szezon legszebb filmje kerül bemutatásra, spanyol millió, spanyol zene

Az andaluziai éjszakák

Imperio Argentina világhírű énekesnővel

MA, szerdán, utoljára!

Három bajtárs

Remarque regénye után

MIKI, már megmondottam nem egyszer, ne vesztegesd az idődet az uccan. Menj haza és beszéld rá édesanyádat, hogy ÁLLAMI SORSJÁTEK SORSJEGYET vásároljon neked a

MERCUR
ELÁRUSÍTÓ HELYEINEL

● mert már rövid az idő
MÁRCIUS 15.-ig, amikor a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz.

HELYI CIM **Temesvári Bank**

A kisiparosság időszerű gondjai

Hány iparengedély szükséges az iparban?

A kisiparosnak sohasem volt talán annyi gondot okozó formásági és kenyérkérdése, mint manapság. Még nehezebbé teszi a helyzetet a széthúzás és általában versengés, amelyet legtöbbször személyi sérelmezések, vagy a kisipartól távol álló érdekek szülnék. Jelenleg az iparengedélyek kiadása tetézi a már meglévő bajokat.

Akár mennyire is hihetetlennek látszik az első olvasásra, így van, ahogy a címben leírtuk: igen sok régi kisiparos azt sem tudja, hogy hány iparengedély szükséges annak az iparágának az üzéséhez, amelyet mindmáig egyetlen egy iparengedély birtokában folytatott.

Ujabb rendelkezések értelmében ugyanis a kisipari foglalkozásokat felparcellázták. A kabátszabást — például — egészen más, külön mesterségnek vették, mint a ruhaszabást. Ami annyit jelent, hogy az a kisiparos, akinek csak öltönyszabásra van engedélyje, nem vállalhatja el majd egy felöltő elkészítését.

Igy van ez azonban más szakmákban is. Az asztalosipart három csoportra és hat alcsoportra szakították, a következőképpen: épületasztalosok, ácsok, lépcsőkészítő asztalosok, hűtorasztalosok, mechanikai asztalosok és faesztergályosok. Egyik sem foglalkozhatik a másik mesterséggel, noha a múltban kettőt-hármat egyszerre űzött.

A munkaügyi miniszterium nemrégiben közölte a kisiparosok képesítő vizsáinak előírt tantárgyait. Ebben a tervezetben a kisipart negyvenkét csoportba osztották és ennek megfelelően negyvenkét külön vizsga-anyagot állítottak össze.

A kormányzat újabban elhatározta, hogy a negyvenkét külön vizsga-anyagot állítottak össze javaslatlételre szólította fel a kisipari érdekképviseleteket és a válasz megadása végett kérdőíveket küldött szét. A kisiparos egyesületek be is küldötték véleményüket és most érhető érdeklődéssel várják a kormány döntését.

Mialatt azonban a szakmai felosztás egy-

szűsítésére várnak, elérkezett az ideje az új iparengedélyek kiváltásának. A törvény értelmében ugyanis a kiadott mesterkönyvek alapján minden kisiparosnak új iparigazolványt kell váltania a munkakamaráknál. A munkakamarák azonban ragaszkodnak a még érvényben lévő szakmai felosztáshoz és az iparigazolványokat csak egy iparágára tudják kiállítani. A szabók-

nak például választaniok kell, hogy mint öltöny-szabók, vagy mint kabátszabók akarnak majd iparigazolványhoz jutni. Ha pedig mind a két rokonszabást egyaránt gyakorolni akarják, akkor két iparigazolványt kell váltaniok, ami többek között azzal a kötelezettséggel is fog járni, hogy két ipar után fogják majd megadóztatni őket.

Nem kételkedünk abban, hogy a kormány tekintettel lesz a kisiparosok jogos érdekeire és az iparigazolványok kicserélésének tömeges megkezdése előtt közzéteszi majd az együvértartozó ipari szakmák újból való egyesítésére vonatkozó elhatározását. Addig azonban az új iparigazolványok kiváltása sok esetben nem történhetik meg.

Az azonban nemcsak egyedül ebből áll a kisiparosság gondja. A kisiparosok jogos érdekeire és az iparigazolványok kicserélésének tömeges megkezdése előtt közzéteszi majd az együvértartozó ipari szakmák újból való egyesítésére vonatkozó elhatározását. Addig azonban az új iparigazolványok kiváltása sok esetben nem történhetik meg.

Az azonban nemcsak egyedül ebből áll a kisiparosság gondja. A kisiparosok jogos érdekeire és az iparigazolványok kicserélésének tömeges megkezdése előtt közzéteszi majd az együvértartozó ipari szakmák újból való egyesítésére vonatkozó elhatározását. Addig azonban az új iparigazolványok kiváltása sok esetben nem történhetik meg.

Mindez azonban csak egyik része az iparosság gondjainak. Nem tudjuk, hogyan fogja a társadalombiztosító pénztár a kisiparosok betegsegélyző járulékait megállapítani. Nem tudjuk, meddig marad a kisipar a munkakamarák kebelében és mikor kerül ismét vissza a kereskedelmi és iparkamarákhoz. Azt mondják, hogy erre nézve már készülőfélben van az új törvény. Nem tudjuk, hogy szakmai céheink az eredeti elgondolás szerint fognak majd működni, vagy az iparkamarák kebelén belül fejtik majd ki tevékenységüket. Mert erről is szó van. Nem tudjuk, hogy a tanoncszerződés kérdésében megmarad-e a mostani szabad szerződési rendszer, vagy pedig bevezetik az annyit emlegetett kötelező állami közvetítést? Nem tudjuk, mikor lépnek életbe a kisiparosok és segédek mester- és segédvizsgáira vonatkozó hivatalos tantervet és vajjon nem engednek-e a tanterven valami könnyítést?

Csupa kérdés. A felelettől pedig a kisiparosság jórésztének megélhetése függ.

r. v.

Temesvári nőt tartóztattak le Bucurestiben

Kun Mária, aki a Bánságból Aradra került és ott sikszabást követelt el, most egyik előkelő fővárosi szállóban tűnt fel és ott leplezték le

Az újságolvasó közönség valószínűleg még emlékszik Kun Máriára, az aradi Berlitz-iskola egykori vezető tisztviselőjére. A jó megjelenésű és nagyműveltségű nő Temesvárról került Aradra és mint később kiderült, a gyengébb nem egyik legveszedelmesebb szélhámosa volt. A bűn útjára tévedő nő, akit szülei elsősorú nevelésben részesítettek, pályafutását kisebb szélhámoságokkal kezdte. Később bundalopások következtek, majd különböző csalások és időnként Kun Mária bevonult a fogházba, hogy elkövetett bűneit levelezze.

Néhány esztendővel ezelőtt váratlanul nyoma veszett. Most azután Bucurestiből érkezik a jelentés, hogy

az aradi Berlitz-iskola volt tisztviselőjét a fővárosi rendőrség letartóztatta.

Kun Mária, mint a vizsgálat során kiderült, az utóbbi esztendőket külföldön töltötte, ahol dűsgazdagnak mondotta magát és nagylábon élt. Bucurestibe február 4-én érkezett egy elegánsan öltözött közepkorú férfi társaságában. A Boulevard-szállóban vettek ki lakást és itt is mindenki úgy tudta, hogy a nő, aki Greta Buchmann néven jelentette be magát, valgyonos asszony. Közben Kun Máriának és társának sikerült több fővárosi előkelő családhoz beférkőznie, ezek azonban valamennyien drágán fizették meg a „milliomos asszonnyal” való néhánynapos ismeretsé-

güket. Feljelentést egyik áldozat nem tett és így a veszedelmes szélhámosnő társával együtt nyugodtan élt a szállóban. Közben azonban kis kellemetlenség történt. Elfogyott Kun Mária pénze és miközben két aranyláncot megvételre ajánlott, az egyik detektív letartóztatta. Társa, aki a történetekről még idejében tudomást szerzett, elmenekült.

A rendőrség alig egy óra leforgása alatt megállapította, hogy tulajdonképpen kicsoda a Boulevard-szállóbeli előkelő vendég. Szállodai szobájában nyomban házkutatást végeztek és ennek során egész halom női relikviát találtak. Kun Mária ezeket az üzletekben megforduló hölgyektől „szerezte”, miközben ezek az árucikkek választva, relikviájukról teljesen megfeledkeztek. Az is megállapítást nyert, hogy az eladásra kínált láncok a Calea Victoriei úton lévő „Resch” ékszerüzletből származnak. Kun Mária nemrégiben nagy sietve beállított az ékszerüzletbe és tömör aranyláncot akart vásárolni. Több láncot tették eléje, a „vevő” azonban hosszas válogatás után eltávozott, anélkül, hogy vásárolt volna. Természetesen néhány aranyláncot is magával vitt. Érdekes azonban, hogy az ékszerkereskedő és alkalmazottjai a lopást akkor nem vették észre. A most folyó nyomozás valószínűleg még újabb hasonló cselekedeteket bizonyít majd rá, a lejtőn egyre lejjebb zuhanó Kun Máriára.

A budapesti különvonat utasainak figyelmébe!

A különvonat március 9-én, csütörtökön pont
8 órakor indul

és nem 8 óra 30 perckor

A magyar igazságügyminiszter beszéde a zsidótörvény javaslatáról

Nemcsak a magyar nemzet, hanem a zsidóság érdeke is, hogy a kérdést
végre rendezzék. — Az előadó módosításait elfogadta a miniszter.

Budapestről jelentik: A képviselőházban kedden is a zsidó javaslatot tárgyalták és elsőnek Meisler Károly keresztény nemzeti szocialista szólalt fel. Hangzott, hogy a zsidó kérdést nem lehet felekezeti kérdésnek tekinteni. Nem igaz az sem, hogy a zsidóság számarányának megfelelően vette volna ki részét a világháború véráldozataiból. Az ország keresztény lakosságának 2,8 százaléka, a zsidó lakosságának pedig csak 1,1 százaléka esett el a háborúban. Szerinte az első zsidótörvénynek semmiféle jelentősége nem volt a sok kivételezés miatt. A mostani zsidó törvénytervezet is hiányos és ezért pártja nevében több módosítást ajánl. Ajánlja, hogy a kivándorló zsidóktól vegyék el a magyar nevet, nehogy a külföldön diszkreditálják a magyar nemzetet. Ajánlja továbbá, hogy 1867-ig visszamenőleg vegyék revízió alá a zsidó állampolgárságokat, zsidó ne legyen sem aktív, sem pedig passzív módon választó, vagy választható és a zsidók ne lehessenek a magyar hadsereg tagjai. Végül

a kivándorlók csak 2000 pengőt vihessenek magukkal,

ne lehessenek állami szolgálatban és ne vehessenek részt közszállításokban. Ezután statisztikai adatokat olvas fel, amelyek szerint az ország 216.000 önálló iparos közül 24.000 a zsidó és ezeknek nagy része könnyű munkával járó iparágakban van elhelyezve. Az orvosok 54 százaléka, az ügyvédek 49,4 százaléka zsidó. Az ezer holdon felüli bérlek 42 százaléka szintén zsidó. A budapesti bérháztulajdonosok 45 százaléka zsidó és

a 26 milliárdos nemzeti vagyonból 6 milliárd a zsidóké.

Reméli rövidesen harmadik javaslat is lesz, amely jóval radikálisabb az első kettőnél.

Esztorgyalos János szocialista, mint keresztény, mint magyar és mint szocialista

tiltakozik a gyűlölet uralma ellen.

Az asszimiláció kérdéséről szólva, megállapítja, hogy a béketárgyalások során az egyik volt ellenséges küldöttség állításaival szemben a magyar küldöttség ragaszkodott ahhoz, hogy a zsidóságot az elcsatolt területeken a magyarsághoz számítsák. A béketárgyalásokról szóló jelentés 359-ik oldalán a magyar békeküldöttség következő előterjesztése olvasható:

„Legnagyobb részük (már, mint a zsidóké) teljesen asszimiláltak a magyarsághoz, képességük a kereskedelem és ipar felé terelte őket, az emancipáció óta részt vesznek az ipari vállalkozásokban és a velük született nemzetköziségük ellenére is kiváló magyar tudósokat, írókat és művészeket adtak nekünk, a magyarsággal lélekben teljesen összeforrtak és el kell ismerni, hogy faji szempontból ezek zsidók nem is zsidók, hanem magyarok...”

Ruppert Rezső: közbeszól: Ez gróf Teleki Pál munkája.

Gürtler: Tervezni emberi dolog.

Esztorgyalos folytatja beszédét és kijelenti, hogy a javaslatot embertelennek, kegyetlennek és gonoszának tartja és ezért nem szavazza meg.

Végül Schwoy Kálmán beszélt, hogy kivételt kell alkalmazni azokkal szemben, akik a háborúban érdemeket szereztek. A hősi halottak között nincs különbség, de

nem lehet különbséget tenni a frontharcosok között sem.

Amikor a vita befejeződött Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a törvényjavaslat szerkesztője emelkedett szólásra, hogy válaszoljon az eddig elhangzott beszédekre.

Sajnálatosnak tartja, hogy a javaslat ellenzői egyetlen lépéssel sem közeledtek eddig a kormány álláspontja felé. Pedig be kellene látni, hogy nemcsak a nemzet érdeke, hanem maguké a zsidóké is, hogy ez a kérdés végül rendeztesse és nyugvópont-ra jusson. Ugy állítják, mintha

mesterségesen szították volna a hangulatot ennek a kérdésnek a kitermelésére, mintha csak a választások miatt vetették volna fel és külső befolyásra történt a törvényjavaslat elkészítése. Voltak, akik azt állították, hogy a törvény ellentétben áll a magyarság történelmi múltjával. Ezzel szemben rámutat az 1919-ik évi mozgalmakra, valamint a numerus claususra, amelyek az első lépések voltak a kérdés rendezésének, de már korábban. 1905-ben létrejött a Nép-párt, amely szintén a zsidó lelkiség viszszerzését tűzte ki céljává. A reformkorszak nagy emberei, köztük Széchenyi, Vörösmarthy és a többiek is a zsidók ellen foglaltak állást. Az ellenzék kritizáló nemcsak történelmi ellenségek, hanem embertelennek is akarják feltüntetni a javaslatot. Nem tud-

A madridi nemzetvédelmi tanács békét akar kötni Franco kormányával

A nemzetvédelmi tanács felhívást bocsátott ki a lakossághoz, amelyet felszólított arra, hogy a lázadásra szítókat kiméletlenül löjjék le.

Madridi jelentés szerint a nemzetvédelmi tanács elleni kommunista lázadást a kartagénai, a murcsiai és a guadalajarai tisztek vezetik. Az andaluziai garнизон a nemzetvédelmi tanáccsal tart. A szocialisták balszárnya a lázadásához csatlakozott. Madridból állandóan gyalogsági és tüzérségi tüzelést lehet hallani. Az uccák harcáéhoz hasonlítanak. Az útonalalon barrikádokat emeltek és lövészárkokat építettek.

Toulouseból jelentik: Tegnap délelőtt 11 óra körül Toulouseba érkezett Negrin volt spanyol köztársasági miniszterelnök és Del Vayo külügyminiszter. Késő este újabb repülőgépeken megérkezett a volt köztársasági kormány több tagjai is.

Oranból jelentik: Tegnap délelőtt a lasenai repülőterre egy spanyol repülőgép érkezett 8

ja hol van az embertelenség. Talán, amikor egy nemzet rájön arra, hogy a saját fiai háttérbe szorulnak és amikor ezen változtatni akar, azt nevezik embertelenségnek, vagy amikor egy nemzet azt látja, hogy a saját arcúlatán idegen vonások látszanak és a saját arcúlatára fokról-fokra átváltozik és ha ezt meg akarja változtatni, ezt tartják embertelenségnek. Talán, amikor rájött arra, hogy egy főke, amely a magyar földből született, nem szolgálja úgy a magyar földet, és a magyar érdeket, amint kellene.

Van bennük egy kötelességtudat — mondta — amely nem hagy nyugton, hogy a tehetséges magyar középosztály fiai nem tudnak felemelkedni. Ehhez egy lépés ez a törvényjavaslat.

Sorra válaszolt ezután Tasnádi Nagy András az ellenzéki kifogásokra és kijelentette, hogy szerinte a javaslat tulajdonképpen csak alig 50 ezer embert érint. Makray kifogásaira válaszolva, kijelentette, hogy

az egyháznak tényleg nem szabad különbséget tenni keresztény és keresztény között. De nem is vonja senki sem kétségbe, hogy aki megkeresztelkedett, az keresztény, de vannak, akik megkeresztelkedtek és nem magyarok.

Rámutatott a javaslat egyes intézkedéseire és kiemelte, hogy gazdasági téren a zsidóság is beláthatja, hogy teret kell engednie a keresztény fiataloknak. De ez nem elég, mert a gazdasági életben is a magyar lelket kell belevinni és ezért nem kegyelmenyeret akar 28—30 ezer ifjúnak, hanem a vezetést akarja átvenni. Ez pedig kétségtelenül bizonyos áldozatokkal jár, az áldozatok azonban koránt sem lesznek olyan nagyok, mint ahogyan azt az ellenzék gondolja. Ez a törvényjavaslat az első védekezés a magyar faj érdekében. Végül bejelentette Tasnádi Nagy András, hogy az előadó módosításait elfogadta.

Beszéde után a Ház elfogadta az elnök napirendi indítványát, amely szerint a szerdai ülésen folytatják a javaslat vitáját.

utassal. Az utasok legnagyobb része orosz állampolgár. Az egyik utas rendkívül hasonlít Las Passonaria asszonyhoz. A gép Albacetteből érkezett.

A Havas hírszolgálati iroda arról számol be, hogy az Espana távirati iroda madridi értesülése szerint a városban állomásozó katonaság egyrésze

fellázadt a nemzeti védelmi tanács ellen.

A nap folyamán a városokon kívül is jól lehetett hallani a fegyverroport és a gépfegyverek kattogását. A nemzetvédelmi tanács elismeri, hogy a csapatok fellázadtak ellene, bővebb részleteket azonban egyelőre nem közöltek.

Kedden újabb két köztársasági hajó legénysége adta meg magát a nemzetieknek. A nemzetiek oldalára pártolt köztársasági matrózok két petróleumszállító hajót bocsátottak Franco kormánya rendelkezésére.

LEGUJABB

A kormány előkészületei a temetésre

Kedden minisztertanácsot tartottak, amelyen általánosságban megvitaták az elhunyt pátriárka-miniszterelnök temetésének programját. Nagy körvonalakban megbeszélést, hogy miként végzik a temetési gyászszertartást. A minisztertanács Popescu Nae kultuszminisztériumi államtitkárt bízta meg, hogy állapítsa meg teljes részletességgel, hogy az egyházak miképpen vesznek részt Özsentsége temetésén. Az általános program összeállításával pedig Marinescu Gabriel tábornok-államtitkárt bízták meg.

Miután Cristea Miron pátriárka-miniszterelnök az utóbbi időben a hozzá közelállókkal közölte azon óhaját, hogy halála után a katedrálisban helyezzék örök pihenőre, a tanácskozáson résztvettek a pátriárkátus épületébe mentek, a hol kiválasztották a kripta helyét. A délután folyamán szakemberek és a történelmi emlékművek bizottságának tagjai, élükön Theodoruval, aki a katedrális restaurálta, kiszállottak a helyszínre és megvizsgálták azt a helyet, ahol a kripta megassák.

**SZOMBATON ÉRKEZIK A FŐVÁROSBA
A HALOTTAT HOZÓ VONAT**

Ugyancsak a délután folyamán egy hattagú bizottság, a törvény előírása szerint, lepecsétel-

te Özsentsége lakását. Egyébként megkezdték a pátriárka tulajdonát képező javak leltározását is és felbontják az elhunyt végrendeletét. Remélik, hogy a végrendeletben különböző intézkedéseket találnak a temetésre vonatkozólag.

Előreláthatólag a Cristea Miron pátriárka földi maradványait szállító vonat

szombaton reggel érkezik meg Bucurestibe. A vonat az Északi pályaudvarra fut be, ahol főpapok és előkelőségek várják a holttestet szállító szerelvény megérkezését. Cristea Miron földi maradványait a katedrálisban ravatalozásuk fel, ahol a hívek sokasága a koporsó elé járulhat.

A Rador Távirati Iroda jelentése szerint a pátriárka-miniszterelnök temetése kedden lesz. A temetésre vonatkozó bővebb részletek egyelőre még nincsenek összeállítva és jelenleg még a temetés időpontját sem határozták meg. A temetésig a fővárosban tartózkodó főpapok állandó gyászszertartást végeznek.

A temetéssel kapcsolatosan még közlik, hogy a kormány tagjain, valamint a katonai és polgári hatóságok képviselőin kívül részt vesznek a gyászmenetben a Román Akadémia kiktöltöttei, mivel az elhunyt dísztagja volt az Akadémiaé.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Szent József-novéna az irgalmasok templomában

Az irgalmas rend temesvári belvárosi templomában szombaton, március hó tizenegyedikén kezdődik a templom védőszentje, Szent József tisztelté-re tartani szokott novéna. Minden este egynegyed-nyolc óraker litánia lesz szentbeszéddel, még pedig felváltva magyar és német nyelven. Március tizenegyedikén magyar szentbeszéd lesz, tartja Plesz József kanonok-plébános. Március tizenkettedikén német szentbeszéd, tartja Wetzler György hittanár, tizenharmadikán magyar szentbeszéd; mond Fodor József központi pap, tizennegyedikén német szentbeszédet mond Pater János szalvatorianus atya, 15-én magyar szentbeszédet mond Bolyos Mihály segédlelkész, 16-án német szentbeszédet mond Nischbach József címzetes kanonok, 17-én magyarul beszél Boros Béla dr. teológiai tanár, tizennyolcadikán németül beszél Wegling kanonok, tizenkilencedikén magyarul beszél Frigyer Iván kisodai plébános. Március huszadikán reggel háromnegyed hét óraker csendes kis mise lesz, míg nyolc óraker ünnepi nagymise, amelyet Plesz József kanonok-plébános tart papi segédlettel. A mise alatt a szentbeszédet ugyancsak Plesz József tartja és pedig magyar és német nyelven. A mise alatt közös szent áldozás, míg a mise végén pápai áldás lesz. Március huszadikán este negyednyolc óraker tartandó litániával a novéna végét ér.

— **IDŐJÁRÁS:** Felhősödés és a hőmérséklet emelkedése várható.

— **A DÁN TRÓNÖRÖKÖSPÁR AMERIKÁBA UTAZOTT.** Kopenhágából jelentik: A dán trónörökös pár amerikai tanulmányútra utazott.

— **Beteg a magyar külügyminiszter.** Budapestről jelentik: Csáky István gróf külügyminiszter megbetegedett és a Verebély-klinikára szállították. Előrt a magyar küldöttséget a pápa koronázási ünnepeire helyettesít, Somssich József gróf nyugalmazott külügyminiszter vezeti. A magyar küldöttségen kívül képviselteti magát a koronázáson még Lengyelország, Franciaország, Brazília, Írország és Románia is.

— **HATEZER REPÜLŐGÉP AMERIKÁBAN.** Washingtonból jelentik: A szenátus elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely a merikai hadirepülés egységének számát hatezer repülőgépre emelte fel.

Március 8

Szerda

Isteneš János, Zoltán Teofilactus

1770. március 8-án született Pápay Sámuel irodalomtörténész. Megírta az első magyar nyelvű, rendszeres irodalomtörténetet. Összekötését tartott fenn kora valamennyi magyar írójával és nagy tekintélynek örvendett. Négy éven keresztül az egri akadémián tanított irodalomtörténetet, majd Pápára vonult ügyvédnek, de az irodalomhoz haláláig hí maradt.

1403 március 8-án halt meg Bajazzid török szultán, akit kortársai a jildirim — villám — jelzővel tüntettek ki. Az összes balkáni államokat adófizetővé tette. Bajazzid szüntette meg Bulgária függetlenségét. Számos győzelmet aratott. Kisáziában azonban balsiker érte, mert Timur szultán legyőzte és foglyul ejtette. Bajazzid fogságban halt meg.

1869 március 8-án halt meg Berlior Hector francia zeneszerző és író. Nevét több opera és számos zenekari mű örökíti. 1845-ben Magyarországon járt. Nagyon megtetszett neki a Rákóczi-induló, amelyet följegyzett és később hangszerelt is. Az indulót beleszótta Faust elkarhozása című drámai legendájába. Irodalmi művei zenei eseményekkel kapcsolatosak. Igen szellemes és helyenkint éles volt.

— **BALAN METROPOLITA AKCIÓJA A GÖRÖG KATOLIKUS ÉS KELETI EGYHÁZAK EGYBEOLVADÁSÁRA.** Bucurestiből jelentik: A Curenul értesülése szerint a gyulafehérvári nagygyűlés után, amikor a két nemzeti egyház együtt ünnepelte meg az új alkotmány kihirdetésének első évfordulóját, Balan erdélyi metropolita értekezletre hívta össze a központi konzisztórium tagjait és valamennyi lelkészt. Ebből az alkalomból a metropolita felhívta a görög keleti lelkész kart, hogy lépjenek érikezésbe az intellektuális és földmives vezetőkkel és igyekezzenek meggyőzni őket a két nemzeti egyház egységesítésének szükségességéről. Balan metropolita hangsúlyozta, hogy ez csak úgy lehetséges, ha a két évszázaddal ezelőtt északadtaik visszatérnek az anyae gyházhoz.

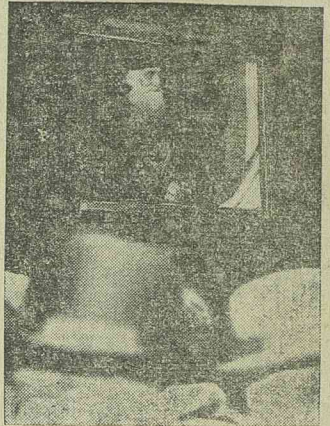
— **Megalakult a finn-román egyesület.** Helsinkiből jelentik: A finn-román egyesület hétfőn megalakult. Tanner professzort választották meg elnöknek, míg Manioca és Berea román külügyi megbízottak alelnökök lettek. Erko és Gafencu külügyminisztereket dísztagokká választották. Öfeisége, II. Carol királynak és Kallio köztársasági elnöknek üdvözlő táviratokat küldtek.

— **CONSTANTIN CSÁSZÁR IDEJEBŐL SZÁRMAZÓ ARANYAT TALÁLT EGY GYERMEK.** Constantából jelentik: Baia közszégen néhány nappal ezelőtt, Leonte Cudinoi nevű gyermek egy dobozban nagy Constantin császár idejéből származó aranyérméket talált. Az aranyérméket a gyermek egy szilvafa tövében a földbeásva találta meg és átadta szüleinek, akik az aranyérmét elrejtették és csak a dobozt adták oda a csendőröknek.

— **Meghalt Zsitvay Géza, a budapesti Kuria tanácselnöke.** Zsitvay Géza, a Kuria tanácselnöke, Zsitvay Tibor volt miniszter fivére, 66 éves korában elhunyt.

— **Törökország demokráta marad.** Ancarából jelentik: Ismet Inonu török köztársasági elnök az istambuli egyetemen mondott beszédében hangsúlyozta, hogy a demokrácia jótékony hatást gyakorolt Törökországra, amelynek felépítése is a demokrácia szemelében történik, mert a török népek ez az akarata.

— **LEROMBOLJÁK BUCURESTIBEN A CORSO KÁVÉHÁZ ÉS A METROPOL SZALLÓ ÉPÜLETET.** Bucurestiből jelentik: A királyi palota előtti tér megnagyobbitása céljából a városvezetőség elhatározta, hogy kisajátítja azt az épületet, amelyben a Corso kávéház van és leromboltatja a Metropol szálloda épületét is, amely a királyi palotával szemben áll.

Cristea Miron dr. utolsó felvétele, amely két hét előtt készült a temesvári pályaudvaron, mikor üdülésre Cannesba utazott.

↳ Polyfoto — Engel

— **Sikerül a németországi zsidók kivándorlása.** Londonból jelentik: Robert Bell, a menekültügyi bizottság irodájának vezetője visszatért Berlinből. Kijelentette az ujságíróknak, hogy nemsokára ismét a német fővárosba megy, hogy közölje a németországi zsidók számára kinálkozó új otthonok jegyzékét a német kormányval. Elmondotta, hogy kissé nehéz az ügyüket mozgásba hozni, de a dolog megindult és az ellentéteket kezdik kiküszöbölni. Most majd az erőfeszítések összehangolására kerülhet a sor. Minden remény meg van rá, hogy a németországi zsidó emigráció kérdése kedvező megoldást nyer.

— **ÚJ TIPUSÚ MOTOROK AMERIKÁBAN.** Washingtonból jelentik: A polgári légügyi hivatal új típusú motor használatát engedélyezte a polgári repülőgépek számára. Az új motor 500 lóerős és hűtési rendszere lényegesen egyszerűbb az eddigiéknél. A gépezetet a legnagyobb titokban építették.

— **GANDHI MÁR NEM BŐJTÖL.** Bombayból jelentik: Gandhi bejelentette, hogy ma megszüntette önkéntes böjtjét, mert a közte és a rajkoti maharadsza közötti konfliktust tárgyalások útján elsimították. A tárgyalásokon tevékeny részt vett az indiai alkirály is. Gandhi böjtje négy napot, két órát és 55 percet tartott.

Kisérleje meg! Vásároljon!

EGY SZERENCESORSJEGYET CAMPUS & BASSA

sorsjegyarúdájában
TEMESVÁR, I. Bulevardul Regele Ferdinand, a Lloyd mellett. Telefonszám: 41—51
Vezérképviselő: **E. DEUTSCH IRMA**

— **NAGY AZ ÉRDEKLŐDES KÜLFÖLDÖN ROMÁNIAI ÁRUK IRÁNT.** Bucurestiből jelentik: Az elmúlt héten külföldről igen élénk érdeklődés nyilvánult meg romániai árúk iránt. Franciaország 100 ezer köbméter épületfát, 20 ezer ebédőt és hálszobát hajlandó katonai repülőgépekért vásárolni. Marokkóból fehér babot, Angliából gyümölcsöt, főzeléket, hal- és húskonzervet, zsírt és bőrt kérnek. Palesztina hetenkint 2—3 tonna friss vaját, Svájc szénát, Olaszország olajmagvakat, Kanada élelmiszereket és Lengyelország fel nem dolgozott sertésszort, hajlandó átvenni.

— **CÁRI ÉKSZERESZETEK IS TALÁLTAK AZ ORGAZDA CSERNOVITZI ÉKSZERESZNEL.** Bucurestiből jelentik: A Seara című lap jelentése szerint Atatzki ékszerésznel megtalálták többek között a volt orosz cárné egyik karperecét is. Atatzki úgy vallott, hogy az ékszer egy orosz menekülttől vásárolta. Ami Perez József ékszeres dobozát illeti, az ékszerész azt állította, egy osztrák tábornoktól vásárolta.

— **MÁJUS 6-ÁN INDUL AMERIKÁBA AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR.** Londonból hivatalosan jelentik, hogy VI. György angol király és a királyné május 6-án indulnak el az Egyesült Államokba és Kanadába. Kanadába 15-én érkeznek.

— **AZ ÁRAK KIFÜGGESZTÉSE ÉS AZOK BETARTÁSA.** Ilincea Iuliu kereskedelmiügyi felügyelő ismételtén felhívja a kereskedők figyelmét arra, hogy az üzletekben és a kirakatokban levő árúkról látható helyen pontos árjegyzéket fűggeszenek ki, azonkívül a maximális árakat is szigorúan tartásuk be. Akik ezen rendelkezések ellen vétnek, büntetésben részesülnek.

KULTURPALOTA

Kedden, március 14-én, este 9 óraker

A Zenebarátok Társaságának nagy zenekari hangversenye

Vezényel: **PAUCK FRIGYES**

MŰSOR:

Wagner: Rienzi, nyitány
Dvorak: Új világ, szimfónia
Mozart: Symphonie Concertante hegedű- és brácsára
Schubert: Rosamunde

Szólisták:
Suciú János (hegedű), Brandeisz (brácsa)
Jegyek 20—120 leies árban a színházi pénztárnál

Shaw derős nyilatkozata díjnyeres limjéről

A hollywoodi filmakadémia első díját a legjobb forgatókönyvért Bernard Shaw nyerte el Pygmalion című filmjével. Ma Shaw nyilatkozik és kijelenti, hogy a kitüntetést egyenesen sértésnek veszi. „Miért nem tüntetik ki György királyt amiatt, hogy ő az egyetlen angol király?” — mondotta. „Természetes, hogy a Pygmalion az egyetlen jó film, de csak azért, mert Angliába bészült. Hollywoodban a darabot odaadták volna egy kifutófűtőnek, hogy dolgozza át”.

— A MAGYAR KONZULÁTUS INTÉZKEDÉSE A ZSIDÓK VIZUM ENGEDÉLYEZÉSÉRŐL. Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy a magyar konzuli hatóságok március 6-tól kezdve nem adnak vizumot zsidó vallású egyéneknek. A hírrel kapcsolatban a kolozsvári magyar konzulátus a következőket közli: Rendeletet kaptunk, amely szerint romániai állampolgárságu zsidók további intézkedésig nem kaphatnak vizumot sem beutazásra, sem átutazásra. A „további intézkedés” azt akarja kétségkívül jelenteni, hogy csupán átmeneti rendszabályról van szó. Mindenki, aki vizumot kér, igazolni tartozik okmánnal, hogy milyen vallású. Minthogy a rendelet bővebb utasítást nem tartalmaz, ennél fogva elfogadunk igazolással keresztlevelet, vagy házassági kivonatot, szóval olyan irást, amiből kiderül, hogy az illető jelenleg nem zsidó. A rendelet nem intézkedik aziránt, hogy a kitért zsidók külön bírálandók-e el, ennél fogva mi csak azt nézzük, hogy az illető most keresztény legyen. A rendelet szerint zsidók számára a magyar királyi belügyminiszter adhat engedélyt a vizumhoz. Ennél fogva azok a zsidók, akik Magyarországra, vagy Magyarországon át akarnak utazni, kérvényt nyújtsanak be Budapestre a belügyminisztériumba, indokolják meg, hogy miért és hova akarnak utazni, adják meg pontos leírásukat és megkapják reá a választ, amelynek alapján aztán természetesen a vizumot ki fogjuk adni.

(—) A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG JELENTKEZÉSI HELYEI KRASSÓBAN. Resicán a református parohián, a Magyar Olvasókörben és Magyar Béla nyugalmazott jegyzőnél. Boksnányán Szántó Ferenc ügyvéd irodájában lehet beiratkozni a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar osztályába és a Magyar Népközösségbe.

(—) JÖN A TAVASZ! A városi kertészet a tavasz közeledésére rendbe hozatja a város területén levő parkokat. A parkok és nyilvános terek padjait és székeit most javítják és festik. Március 15-ig a város különböző részein négyszáz padot és háromszáznál is több széket helyeznek el a közönség kényelmére.

(—) Március 13-ig lehet jelentkezni a Magyar Népközösségbe való felvételre. Így határozott a temesvári szervező bizottság. Ezen határon belül minden helyeken lehet jelentkezni a felvételre, melyeket annak idején kijelöltek. Március 13-ika után már csak az Unirii-tér 8. szám alatt működő központi szervezési irodában lehet kérni a felvételt. A jelentkezési helyeken történik a beiratkozás a Front magyar osztályába is. Minden magyarnak kötelessége a jelentkezés, mert a Front tagsága egyedül jogosít majd arra, hogy az állampolgárok majd részt vehessenek a közügyek intézésében. A Bessenyei-telepen a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába és a Magyar Népközösségbe a Sztáron-féle vendéglőben naponta este hét és kilenc óra között lehet beiratkozni.

(—) Hadirokkantak jelentkezése. A polgármesteri hivatal felhívja a hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvaikat, hogy március 18-ig jelentkezzenek kerületük telekbiróságánál. A jelentkezéskor vigyék magukkal összes irataikat, valamint a kedvezményes vasúti utazásra jogosító arcképes igazolványukat.

(—) AZ ÉLELMÉZÉSI CÉHCSOPORT MŰKÖDÉSE. A temesi királyi helytartóság területén működő élelmézési céhcsoporthoz vezetőse elhatározta, hogy a céh megkezdi működését. A hetekkel ezelőtt mezalakult céh jogi személyiségének elismerése van a minisztériumban elintézés alatt és mivel az eddigi iparos szervezeti feloszlott, a céh vezetőse szükségesnek találta az iparosok érdekében a működés megkezdését. Erről a helyi hatóságoknak is értesítést küldtek.

(—) VEZETT TEHÉN A LUGOSI UCCAKON. Kaupa Ferenc veseházi gazda a lugosi vásárra tehenet hajtott fel, amelyet Hudineantu Lazar vidéki földműves vásárolt meg. Hudineantu szekérének saroglyájához kötötte a tehenet és hazafelé indult vele. A tehenet egyszerre megvadult, letépte magát a kötélről és több embert megsebesített. Az állatorvos megállapította, hogy a tehenet vezett és elrendelte, hogy mindazok, akik a beteg állattal érintkezésbe jutottak a kolozsvári Pasteur-intézetbe utazzanak.

(—) FELMENTÉS SZÁNDÉKOS EMBEROLÉS VADJA ALÓL. Halálos kimenetelű verekezés utójátéka játszódott le kedden a büntetőtábla előtt. Az ügy előzményei a múlt év októberére nyúlnak vissza, amikor a Temes-megyei Poldur községben búcsú volt. A búcsún résztvett Sárbu Danachis is, aki erősen italt állapotban összetalálkozott régi haragossal, Juratu Nicolaeval. A két férfi szóváltásba elegyedett, amelynek hevében Sárbu botjával fejbücsültotta ellenfelét, majd kést rántott. Ekkor közbelépett Juratu egy barátja, Parten Ioan, aki botjával leterítette Sárbut, majd pedig, amikor az összeesett, még néhány ütést mért rá. A szenvedett sérülések következtében Sárbu meghalt, míg Parten és Juratu ellen szándékos emberölés büntette miatt megindult az eljárás. A tárgyaláson a vádlottak védője, dr. Lintia Liviu ügyvéd azt igyekezett igazolni, hogy Juratu és Parten jogos önvédelemből cselekedtek. A fellebbviteli bíróság elfogadta a védő érvelését és úgy Partent, mint Juratut felmentette a vád alól.

(—) FELROBBANT A ROBBANÓANYAG A KÍSÉRLETEZŐ DIÁK KEZÉBEN. Paulisan Traian 14 éves temesvári diák robbanóanyagokkal kísérletezett. A vegyszer-anyag felrobbant, a diák kezén és fején súlyosan megsebesült. A szerencsétlenül járt fiút a mentők részesítették első segélyben.

— BÍRÓSÁG ELÉ KERÜLNEK A KARÁCSONYI NAGY VASÚTI KATASZTRÓFA ELŐIDÉI. Bucurestiből jelentik: A galati katonai törvénytörvény március 31-re tüzte ki a főtárgyalást a karácsony első napján Galati mellett történt borzalmas vasúti tömegkatasztrófa ügyében.

(—) VILLAMOSKOCSI ÉS PARASZTSZÉKER ÖSSZEÜTKÖZÉSE. A belvárosi Bratianu-téren tegnap délelőtt forgalmi baleset történt, amely szerencsére nem volt végzetes lefolyású. Jigman Samuila zsidó tulajdonos a Dóm-tér felé igyekezett és nem vette idejében észre, hogy a Gyárvaros felől egy egyes számú villamos kocsi közeledik. A villamost nem lehetett már lefékezni és az nekiment a szekérnek, amely felborult. Az egyik ló a lábán megsebesült, a másik lónak és a gazdának nem történt semmi baja.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Gruin Pavel, Rotar Anna, Gábris Anna, Sznási Anna.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGALATA:

Szerdán, március 8-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Joan utcában levő Irgalmasok gyógyszerháza.

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meisner gyógyszerház.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerház.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-szodán Pancsoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Az állami elemikben magyar tagozatot és a magyar tanítási nyelvet engedélyezett a kormány

Dragomir Silvius kisebbségi miniszter levele Bánffy Miklós grófhhoz

Kolozsvárról jelentik: Emlékeztetes, hogy az erdélyi magyarság vezetői a kormány tagjaival történt tárgyalások során szóváltették a magyar iskolák kérdését rendezését és ilyenformán magyar iskolák felállítását és a magyar nyelvű oktatás bevezetését kérték a magyar lakta területekre. Ezt a kérdést Dragomir Silvius kisebbségügyi miniszter nagy megelégedéssel vette magáévá, aki az ügyben meg is tette a szükséges lépéseket a nemzeti nevelésügyi minisztériumban. A nevelésügyi minisztérium aránylag rendkívül rövid idő alatt tanulmányozta át a kérdést, amely után elrendelte, hogy

azokon a helyeken, ahol a magyarság jelentékeny réteget képez, az állami iskolákban magyar tagozatot állítsanak fel, illetve a magyar nyelvű oktatást vezessék be.

Ezt az Erdély magyarságára nézve oly fontos eseményt Dragomir Silvius kisebbségügyi miniszter hivatalosan közölte gróf Bánffy Miklóssal, a Magyar Népközösség elnökével. A nagyjelentőségű levél a következőképpen hangzik:

A fogorvosok KOLYNOS-t ajánlanak a gyermekeknek. Miért?

Minden anya tudja, hogy a kisgyermek fogorvosát, amelynek ártalmas és színtelenítő anyagokat tartalmaz, károsítja a gyermek fogait, finom szomacát. Ezért ajánlják a fogorvosok különösen a kicsinyek részére

TEGYE RAGYOGÓVÁ MOSOLYÁT KOLYNOS által

GYAZDASÁGOSABB VÁSÁROLJON NAGY TUBUS.

Kolynos használatát. A fogorvosok garantálják ennek az édesen habzó fogpolírnak, amely valóban tisztítja és gyógyítja a szájat ugyanakkor pedig a fogaknak rendkívüli fényt kölcsönöz.

KOLYNOS antiszeptikus FOGKRÉM

Éva tábornok

Kabinetminiszterek, az angol parlament tagjai és a City kitűnőségei üdvözölték egy banketeten Evenkeland Booth „tábornokot”, az Údvhadasereg főparancsnokát. Megjelent többek közt lord Willington és felesége, lord Bledisloe, Sir John és lady Simon, lord és lady Astor, Hore-Belisha hadügyminiszter, lord Horder, a király orvosa, R. B. Bennett, volt kanadai miniszterelnök, a londoni püspök és London lordmayorja, Sir Frank Bowater. Éva tábornok az őssel nyugalomba vonult. De előbb körutat tesz az Egyesült Államokban.

(—) HÁZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: Knebel Lipót kereskedő és Mendenovics Eszter, Tichiceanu Ion szűcs és Papp Klára.

(—) KONYHABERENDEZÉSI TÁRGYAK, acélárak, lakás díszítési, valamint vasárú olecán kapható. Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár Belváros.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Schlesinger Mária, született Hollander hetvenkét éves., Glück Paszkal nyolc hónapos, Stoia Cornelia két éves, özv. Anheuer Katalin, született Steinbrück nyolcvan éves nyugdíjas, Müller Károly huszonegy éves, Szenetra György ötvennégy éves vendéglős.

„Gróf Bánffy Miklós úrnak, Kolozsvár. Van szerencsém tudomására hozni, hogy a nemzeti nevelésügyi minisztérium 28.427/1939 február 14-én kelt határozatában, közbenjárásunkra elrendelte az elemi oktatásról szóló törvény 7-ik szakasza értelmében, hogy a jelentősebb magyar lakossággal rendelkező helységeiben és ott, ahol a tanköteles gyermekek elérik a törvényes számot,

az állami elemi iskolákban magyar tagozatokat állítsanak fel, vagy a magyar oktatási nyelvet vezessék be.

Ezeknek az iskoláknak a tanszemélyzetét az elemi oktatásról szóló törvény 113., 115. és 126. szakaszai alapján fogják összeállítani. Mindaddig, amíg az iskolákban a szükséges tanterők nincsenek meg, a meglevő tanítók végzik az oktatást, különbözőjei vizsga letétele után. A tanítókat külön állami tanítóképzésben képezik ki. A kisebbségi szülői gyermeküket tetszés szerinti iskolákba irathatják a törvényes előírások és a faji eredeti elvek tiszteletben tartása mellett. Dragomir Silvius.”

HELYI CIM:

ker., Bul. Reg. Ferdinand
1 Löffler-palotaés vásárolj Állami Sorsjáték sorsjegyet, mert csak így lehetséges, hogy március 15.-én, amikor a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz. **GAZDAG EMBERRÉ VÁLJ.**

Oroszországban új szelek fujdogálnak

A szovjethadsereg új eskümintával esküdött fel. — A bolsevik forradalom helyett a történelemlékönyvnek a cári hadsereg győzelmeit dicsőítik

Nem tuzok, ha azt mondom, hogy a szovjet belpolitikai életében a hadsereg és a párt vezetőembereinek kiirtása után február végén volt egyik legjelentősebb fordulata. Svédországba majdnem minden nap, ha kerülő úton is, elég megbízható hírek érkeznek a hatalmas területű szovjet birodalomból. Husz év óta egyebet se lehet tapasztalni egy csendes megfigyelő állásból, mint azt, hogy

a Szovjet állandó belső házban szenved. Az ideológiai könyörtelen harcot folytattak az étellel és hosszú évek során át az élet volt mindig a vesztes.

Még ma sem érti meg az egész világ, hogy mi lehetett a tulajdonképpeni oka annak a nagy tisztogatásnak, amelyet másfél éven keresztül folytatott Sztalin a kommunizmus legerősebb fellegráiban.

FASIZMUS A SZOVJETBEN.

Fegyvereső élé állított több mint háromszáz vörös tábornokot és magasrangú tisztet.

Több mint tizenötezerre becsülik azoknak a csapattisztoknak a számát, akiket kivégeztek, vagy ismeretlen helyre deportáltak.

De ez a tisztogatási munka nemcsak a hadseregben folyt, hanem a belpolitikát irányító párt-szervezetekben is. Mindenki tudja, hogy Sztalin

Leninnek összes volt bizalmasait és munkatársait, körülbelül husz olyan embert, akiknek neve egyet jelentett a bolsevista rendszer megteremtésével, — szintén kivégeztetett.

Az akkori monstre pöröknek az volt a legérthetlenebb oldala, hogy ezeket a kipróbált és száz százalékos kommunistákat — mint fasiszta árulókat állította a Sztalin-féle kormányzat a vészbiroság elé.

E hirtelen fordulat megértéséhez szükséges tudni azt, hogy Oroszországban két csoportba osztják jelenleg a politikai elveket.

A rendszert támogató tisztviselők és munkások, azok kommunisták. Az ellenzékiek fasiszták.

Oroszországban már rég megváltoztatták a terminus technikusokat. Így a kommunista Orosz-

országnak már nem a kapitalisták a halálos ellenségei, hanem a fasiszták. A fasiszmus Oroszországban körülbelül egyet jelent minden ördögi és gonosz ármanykodással.

Ha valakit lehetetlenné akarnak tenni, akkor

az ellenfelek igyekeznek rábizonyítani azt, hogy fasiszta.

Igy történt, hogy az igazi kommunista és bolsevista vezéreket, akik az utolsó percig Lenin és Trocki elvei alapján állottak, mint fasisztákat állították a néptörvényszék elé.

A tisztánlátó megfigyelők már régóta arra gyanakszanak, hogy Sztalin belátta a fasiszta uralom tarthatatlanságát és valamilyen formában

igyekezik áttérni, ha nem is a polgári, vagy a demokratikus, hanem mindenestre egy bolsevistamentes rendszerre.

Ennek a politikai és kormányzási átvedlésnek volt az első fejezete a hadsereg és a kommunista párt megtisztítása, — az igazi kommunizmustól.

Most, megint olyan jelenség történt, amely ezt a feltevést ismét nagyon megerősíti.

Eddig minden május 1-én, tehát a kommunista uralom által a munkásság és a nemzetközi proletárság ünneppé avatott napján tartották a vörös hadsereg ujoncainak esküdtételét.

Huszonegy év óta most történt először, hogy a vörös hadsereg ujoncai nem május 1-én fogják letenni, hanem már le is tették esküjüket és pedig egészen új eskümintá alapján.

Eddig a vörös hadsereg a Szovjetunióra, a szocializmusra és a népek testvériségére esküdött. A mostan felolvasott eskümintából mindezek az utalások elmaradtak, sőt jóval tovább mentek. Az eskü így kezdődik:

„Én, a dolgozó nép fia, a Szovjetunió alattvalója, a munkás- és paraszthadsereg katonája leszek. A Szovjetunió, valamint az egész világ előtt fogadom, hogy ezt a nevet becsülettel viselem. Esküszöm ünnepélyesen, hogy bátor és fegyelmezett katonája leszek az orosz hazának.

FORDULAT ELŐTT?

Ime, ez az eskü szövege, amelyben semmi utalás nincs a katoná proletár származására, se arra, hogy a világ proletárjaiért küzdeni fog.

Még egy nagyon érdekes részlete volt az esküdtételnek. Eddig a katonaság kollektive esküdtött. Vagyis egy tiszt felolvasta az eskümintát és a század utána mormolta. Most ezt a kollektív külsőséget is mellőzték.

Minden katoná külön esküdtött fel és az eskü szövegét egyenként kellett akármik.

Tehát, ha tréfálni akarnánk, azt is állíthatnánk, hogy a szovjet hadseregben megkezdődött az ember egyéni mivoltának kihangsúlyozása.

De az új katonai rendszer még talán nem volna döntő bizonyíték Oroszország átforgalmazására. Azonban Sztalin ugyancsak az elmúlt másfél év alatt

teljesen felforgatta az iskolák tanítási anyagát.

Igy Chestakov tanár kézikönyvében, amely a kommunista párt hivatalos, történelmi kurzusain használnak, már

nem a különböző forradalmak eredményeit dicsőítik, hanem az orosz hadseregeknek az elmúlt évszázadok folyamán aratott győzelmeit.

A másik ilyen történelmi könyv, amelyet Tarlé tanár írt a kommunista ifjúság számára, már nem a kapitalista rendet okozza a világháborúért, — hanem Németországot. Egyben kihangsúlyozzák, hogy Oroszország örökké hálás lehet az antantnak, mert ha Németország győzött volna, akkor nem születhetett volna meg a szabadorosok hazája.

Oroszországban új szelek fujdogálnak.

Csak azt nem lehet tudni, hogy milyen vitorlákbá fogják be őket.

(Stockholm, március hó.)

K. S.

= SPORTESEMÉNYEK =

A monte-carlo-i nagy nemzetközi teniszverseny eredményei

A nemzetközi teniszverseny érdekesebb eredményei a következők:

Férfi egyes: (II. forduló). Badin román—Fletcher angol 6:2, 6:2, Tanasescu román—Delford angol 6:3, 6:1, Kho Sin-Kie kínai—Caralul román 4:6, 6:1, 6:2, Mitics jugoszláv—Gábory magyar 6:0, 2:6, 6:2. A harmadik fordulóban: Badin román—Hebda lengyel 6:2, 7:5, Bolleli francia—Asbóth magyar 5:7, 9:7, 6:1, Rogers ír—Vodicska jugoszláv 2:6, 6:2, 6:3, Henkel német—Nayaert belga, 6:4, 6:1, Hecht cseh—Baworowski lengyel 7:5, 3:6, 6:0, Pelizza francia—Mitics jugoszláv 7:5, 1:6, 6:1. A negyedik fordulóban: Medecin monakói—Badin román 7:5, 2:6, 6:2, Tanasescu—Rogers ír 6:2, 6:2, Hecht—Van Schwol holland 6:2, 6:1, Bolleli francia—Medecin monakói 6:2, 6:2, Petra francia—Malfroy angol 6:3, 6:2, Gaelhand belga—Pfaff angol 6:0, 6:4. A nyolc legjobb közé Henkel, Pelizza,

Petra, Bollai, Hecht, Csaszka, Gaelhand és Tanasescu kerültek. Tanasescu ellenfele Gaelhand.

Férfi páros a Butler serlegért: Gábory, Asbóth magyar—Rogers, Lotan ír 9:7, 7:5, 6:1, Nayaert Gaelhand belga—Kho Sin-Kie, Choy kínai 6:4, 6:4, 7:5, Tanasescu, Badin román—Mitics, Smardu jugoszláv 6:3, 6:1, 6:3, Doloford, Shaffi angol—Tanasescu, Badin 2:6, 8:6, 10:8, 8:6, Petra, Lesueu francia—Gaelhand, Nayaert belga 7:5, 6:1, 6:1, 6:1, Henkel, Metaxa német—Hecht, Csaszka csel 6:2, 7:9, 3:6, 6:4, 6:0, Bolleli, Pelizza francia—Gábory, Asbóth magyar 4:6, 6:0, 4:6, 6:3, 6:3.

Vegyespáros: Körmöczy, Asbóth magyar—Lemmitte, Gentien francia 6:3, 6:3.

Női páros: Sperling, Gleeur dán—Bereczky Poppner román 6:0, 6:2, Körmöczy, Somogyi magyar—Laffargue, Lebailly francia 6:0, 5:7, 5:5.

= KÖZGAZDASÁG =

Rendezést nyert a szabadforgalmi devizával vásárolt áruk értékvéámja

A 12 százalékos illeték a tényleges árfolyam szerint fizetendő

A pénzügyminisztérium rendezte a szabadforgalmi devizákkal vásárolt importáru körül felmerült, az importőrökre nézve annyira sérelmes helyzetet. Eddig a vámhivatalok a behozatalnál a 12 százalékos értékvéámot a Banca Nationalának 38 százalékos prémiumának hozzáadásával kialakult árfolyama után számították. Ugy ez, de még a kompenzációs árfolyam figyelembevételére nagyobb végösszeget eredményezett, mintha szabadforgalmi kurzussal számították volna ki a számlaösszeget. A pénzügyminisztérium most a legtermészetesebb megoldáshoz folyamodott: az értékvéám a tényleges vétel után

számíttassék ki. Az importőr igazolni tartozik, hogy az autorizált banktól mennyiért vásárolta a szabadforgalmi devizákat. Ez a banknak a levélével történik, amelyben feltüntetendő a behozatali engedély száma és ez a levél a vámokmányokhoz csatolandó. Ezenkívül szükséges, hogy a kérdéses igazoló levelet a vámhivatalok mellett az árszabályozási hivatal verifikálja. Tehát a gyakorlatban a helyzet úgy alakul, hogy ahogy az importőr a devizát megvásárolta, benyújtja a bank levélét az árszabályozó bizottságnak és ezután — az importengedély birtokában — a levélbe ez utóbbinak számát bevezetik.

Árfolyamok, gabonaárak

KEDD, MÁRCIUS 7.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Holland dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, landi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengó 25 és 26.60—27, német márka 38—39, feár nélkül.

A bányai gabonapiacson a buza iránzata csendes és a tengeri iránzata lanya. Megfelelő kereslet hiányában a piac üzletelen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpa 800, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilőnként.

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak. Bucurestiben, tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki: Palesztinai font 30 százalékos szabadkvóta 1780—1800, angol font 30 százalékos szabadkvóta 1700—1710, angol font 20 százalékos kvóta 1340—1350, angol font 40 százalékos kvóta 1060—1087, holland forint 30 százalékos szabad kvóta 192, dollár, 30 százalékos szabadkvóta 380, svájci frank 30 százalékos kvóta 85—87, francia frank 30 százalékos szabad kvóta 9.93, belgas (kliring) 61, belgas 15 százalékos 63.80, svédkorona 30 százalékos kvóta 94.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a következők voltak: Tojás darabja 1.30—1.50, szárazbab kilója 12—14 lei, lencse kilója 14 lei, kalarabó darabja 1—4 lei, sárgarépa kilója 3—5 lei, paszternák kilója 8—10 lei, vörös cékla kilója 3—5 lei, káposzta fejenként 3—5 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, zöldséprezselvem csomónként 1 lei, paraj kilója 24 lei, sóka csomónként 2—4 lei, fiatal hagyma csomónként 1 lei, retek csomója 1—2 lei, tejfel literje 36—40 lei, tehénturó kilónként 12—14 lei, juhturó kilónként 32 lei, főzővaj kilónként 64 lei, teavaj kilónként 72—80 lei, alma kilónként 12—23 lei, csirke párja 35—70 lei.

= Iparpártolási kedvezmények. A legfelsőbb ipari bizottság kedvezően véleményezte Ing. Guszmann Miksa kötechnikai készülékeket gyártó temesvári és a Hefaisztos vascsöveket készítő aradi vállalatok iparpártolási kedvezményét.

Közgazdasági hírek

A buza kedvezményes vasuti fuvarját március 15-én tuli időre — visszavonásig — meghosszabbította a CFR igazgatósága.

Uj gyapjufonó létesült Bucurestiben Tesatorille Reunite cég alatt.

Hosszu lejáratu államkölcönt jegyeztet Norvégia 61 millió norvég korona értékben, 61 éves förtéssel.

(=) Uj cégek működési engedélye. Közölték tegnap a cégjegyzési bizottság legutóbbi döntését, amely szerint az aradi kereskedelmi és iparkamara által beküldött két cégjegyzési kérelmet elutasította és a két működési engedélyt nem adta meg. Ezt a két kérelmet azért kellett elutasítani, mert az iratok kiegészítése után sem felelt meg a törvény előírásainak. Az elhalasztott ügyekben, amelyek legközelebb kerülnek tárgyalásra, a bizottság további iratok beszerzését rendelte el, mivel a törvényes kelleknek nem felelnek meg.

= Uj rend az importvetőmagvak behozatalánál. A Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége megállapította, hogy az idei előrehaladott idény alkalmatlan arra, hogy a nemessített magvak behozatalának szabályozására intézkedéseket lehessen tenni. Azonban a jövőben az agrárszindikátusok számon tartják, hogy milyen mennyiségű vetőmagot kapnak az egyes gazdák és milyen termést produkálnak. Az esetleges importmegszorításokat ezen eredményhez képest fogják javaslatba hozni.

= A mezőgazdasági kamarák anyagi forrásai. Az új közigazgatási törvény az agrár-, valamint az adiconális adókat a községeknek engedte át és így változást szenvedett a mezőgazdaság támogatásáról szóló törvény 166. szakasza, amely a mezőgazdasági alap növelésére adiconális adót létesít. Miután a mezőgazdasági kamarák a kellő pénzübeli eszköz nélkül nem tudják feladataikat teljesíteni, a kamarák szövetsége felkérte a belügyminiszttert, hogy tegye a községek számára kötelezővé a kamarák szubvencióval való ellátását, továbbra vessék ki a hektáronkénti egy százalékos illetéket a kamarák javára a község területén levő földbirtokok után.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Irtá: Félegyházi András

Utánnyomás tilos.

— Mikor vonul a kastélyába?
— Nem tudom még.
— Hát ha elkészült az előtanulmányokkal és a történet váza is megvan, akkor mi tartja vissza?
Limoujel nem válaszolt. Ugy viselkedett, mint az olyan ember, akinek nehezebb esik valamire ösztönösen felelni, mert zavarba jönne.

Az asszony megismételte a kérdést:
— Mi tartja vissza?
Limoujel ráemelte szemét madame d'Hiverre és halkán szólott:

— Mi tart vissza? Miért nem az iránt érdeklődik, hogy ki tart vissza?
Azonban az asszony ilyen formában nem tette föl a kérdést újra.

Hiszen ugyanis sejtette, milyen választ kapna. Később, miután közben egy csomó más dologról beszélgettek, a madame újra a regényre terelte a szót.

— Nagyon kíváncsi vagyok a regényére. Szabad majd látnom a kéziratot?

— Kifütnet, ha előzetesen elolvassa.
— Szeretném, ha mielőbb nekifogna a munkának. Nemsokára visszautazom háza, Lyonba. Menjen akkor ki a birtokra irni.

— Ó, asszonyom, szomorúság fog el, ha arra gondolok, hogy majd nem láthatom. Tényleg nem marad más hátra, mint hogy a munkában keressek vigasztalást.

— Remélem azonban, hogy időnkint értesít munkája folyásáról.

— Ha megengedi, a legnagyobb örömmel. Azonban szivesebben lemondanék a regényről, csak hogy tovább itt tudjam a városban és a közelében léhesek.

— Nekem kedves az ön társasága, mon ami,

36

azonban nem akarom eltéríteni tervétől. Válgék a szándéka tette. Meggyőződés, hogy remek regényt alkot.

— Bizonyára jobb lesz, mint amilyen lett volna, ha jó sorsom rendelkezéséből nem ismerhetem meg madamot, aki, nem szégyenlem bevallani, muzsámmá lett.

Nemsokára megint vége lett a táncnak és ott ültek a kis asztalnál egymással szemben. Limoujel színültig töltötte a két poharat habzó pezsgóval.

Madame d'Hiver felemelte a maga poharát.

— Mire igyunk?

— Amire madame óhajt.

— A regény sikerére. Jó?

— Jó.

— És a dicsőségre, babérra, amelyben része lesz a regény révén. Jó?

— Nem vágyom babérra és dicsőségre. Lemondok minderről szivesen, ha a madame elismerését nyerem meg a regényvel.

— De az én elismerésem még nem elegendő jutalom egy nagy irodalmi mű szerzőjének.

— Hát kérek jutalmat is.

— Mit?

Limoujel most úgy tett, mintha mohósága elragadná és csak azért mondja ki a szót, mert nem tud uralkodni magán. Kibökte:

— Egy szót, egy biztatást, madame, hogy több vagyok önnek, mint más férfik.

És hogy madame d'Hiver nem válaszolt, nyomban, halkabban fogott hangon, mintha meghánta volna, amit mondott, folytatta:

— Bocsanat! Bocsanat meg, madame, hogy ilyen beszédet engedek meg magannak. Azonban az a szívéllyesség, amellyel kitüntetett, elvakított engem. Azt hittem, hogy az több a jóindulatnál, az esetleges rokonszenvnél, vagy a barátságánál. Ugy látom azonban, hogy elbiztam magamat.

Elhallgatott.

Az asszony az asztalra tette a kezét, amely a fehér abronson lessan odáig csuhszart, ahol Limoujel keze pihent. A két kéz csakhamar összeért és Alexandre úgy érezte, mintha forró áram csapna át a kezébe, a kicsiny női kézbe, amely szinte észrevétlenül hozzátapadt.

Madame d'Hiver aztán visszavonta kezét és a ridiküljével babrált, majd megszólalt:

— Nézze, mon chér, nem szükséges magának szemrehányást tennie, hogy esetleg túlmerész lett volna. Csak odáig ment, ameddig én fölbiztattam. Mert a magatartásommal én valóban felbátorítottam. Hiszen az ön által küldött ibolya kedvéért ibolyának öltöztem. Ugy érzem én is, mintha köztünk több volna pusztá barátságánál. De hogy ez az érzelem mi, arról még ne beszéljünk. Jöjjünk először tisztába önmagunkkal. Erre pedig a távollét a legalkalmasabb. A távollét alatt tudjuk meg, hogy hiányzunk-e egymásnak, vagy sem. Azért tehát, mint mondtam, én hamarosan hazautazom Lyonba, ön pedig vidékre megy, hogy megírja a regényét. Májusban ismét Párisban leszek és akkor folytatjuk ezt a beszélgetést. Beleegyeznek, monsieur?

— Bele, madame, mindenbe beleegyezem, amit ön akar. Rettenetes lesz azonban, hogy hónapokig ne lássam és hogy ne halljam ezüstcsengésű hangját.

— Azért a kapcsolatot nem szakad meg köztünk. Majd időnkint irunk egymásnak. Helyes?

— Hálásan köszönöm, hogy megengedi, hogy írjak és mindig örömmel lesz számomra, amikor levele megérkezik.

Ujabb táncoltak, de tánc közben folytatták a beszélgetést.

— Mikor szándékozik utazni, madame?

— Ugy nyolc nap múlva.

— Nagyon boldoggá tenne, ha megengedné, hogy még elutazása előtt megismerhessem a nővéremmel.

— Örülnék a megismerkedésnek, monsieur. Ez már akár holnap is megtörténhetik.

Limoujel elgondolkozott:

— Ide érthető okokból nem hozhatom el a nővéremet. Itt hivatalos tancos vagyok és a nővéremet itt nem kezelnék, mint úriasszonyt. Viszont úgy nem jöhet ide, hogy én vele szemben idegenként szerepeljek. Nem tudok hirtelen helyet, ahol megismerkedhetnénk.

Az asszony mosolygott, majd néma hangosan kacagott:

((Folytatása következik))

Alvás, mint szociális probléma

Sven Ingvær, a hundi egyetem tanára, mozgalmat indított „országos alvászajvító szövetség” megalapítása érdekében. Felhívásában, melyet a svéd néphez intézett, elmondja, hogy a mai ember túlságosan keveset alszik és ez a tény nemcsak az egyének életét, hanem az egész emberiség állapotát veszélyezteti. Annak a régi mondásnak, hogy „az álom a halál testvére” semmi értelme sincs, mert a feladó és szétbomlasztó halál negatív jelenség, az alvás azonban a legnagyobb mértékben pozitív, hiszen a szervezet elhasznált energiáit pótolja és építő folyamatait segíti. „Alvásból fakad az élet!” — ez legyen az új jelszó. Az alvás szükséglete pedig annál nagyobb, minél fejlettebb az élőlény idegrendszere, legfőbb alvásra tehát a legfejlettebb idegrendszerű lénynek, az embernek van szüksége. Általában nyolcórát normális alvás kielégítő, de sok felnőtt is van, akinek tíz órát kell aludnia. Ingvær professzor azt ajánlja, hogy feküdjünk le, még mielőtt túlságosan elfáradtunk volna. A testi, vagy lelki kimerültség a legégszesebb ember álmát is megakadályozhatja. Évszakonként is változik az alvás szükséglet, telen többet kell aludni, mint nyáron. Külön fejezetet szentel a svéd egyetemi tanár „az alvásnak, mint szociális problémának”. A dolgozó ember szabadidejét és munkaszünet-napját elsősorban alvásra kell fordítani. A megalkandó „országos alvászajvító szövetség” feladata mindenekelőtt az volna, hogy jobb és különösen lármamentes lakásokat építtessen, a munkaidőt úgy szabályoztassa, hogy napközben is jusson idő egy kis szundításra s hogy minden eszközzel küzdjön az egyre elviselhetlenebbé váló általános lármá ellen. Szép dolog a társasutazás is, de inkább mondjunk le róla s alaposan aludjunk ki magunkat legalább az ünnepnapokon.

Rádió

SZERDA, MÁRCIUS 8.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek. ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Délutáni hangverseny. 19: Művészeti krónika. 19.15: Jianu fűvés-együttes. 19.45: Hanglemek. 20: Dr. T. Bagdanovici előadása. 20.15: Szimfonikus variációk. 20.35 „Carmen”. Bizet operája 4 felvonásban. A szünetben 21.30: Rádióhíradó. 22.30: Rádióhíradó és sport. 23.20: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: B. Fehér Miklós hegedül. 1.30: Hírek. 2.30 Hanglemek. 3.35: Hírek. 5.15: Diákféltára. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Oláh Lajos cigányzenekara. 7.10: Bolberita Károly előadása. 7.30: Magyar indulók. 7.55: Soó Rezső dr. előadása. 8.30: „Simone Bocconera”. Zenedráma három felvonásban. 9.05: Hírek. 10.35 Hírek. 12.10: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Magyar nóták és csárdások. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Olasz nyelvoktatás. 8: Fülöp Mária zongorázik. 8.30: Molnár Géza útleírása. 9: Hírek. 9.20: Szalonzene. 10.30: Tánclemek. 11: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.29: Vidám zene. 23.30: Könnyű bécsi zene énekeszámokkal.

Berlin. 19: Tánclemek. 21.10: Lemezek. 21.30: Rádiózene. 23.30: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 9.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek. ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Strajer-óra. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés. 18.05: Gyermekek-óra. 19: Időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Rádiózenekar. 20: Grigore Manolescuról tart előadás N. Petrascu. 20.15: A rádiózenekar folytatása. 21: Em. Ciomac előadása. 21.15: Szimfonikus zenekar. 23: Rádió-híradó. 23.15: Hanglemek. 23.45: Hírek

Budapest I. Torna, hírek, hanglemek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Hanglemek. 1.30: Hírek. 2.30: A rádió szalonzene. 3.35: Hírek. 3.50: A rádió műsorának ismertetése. 4: Arfolyamhírek, piaci árk, élelmiszerárak. 5.15: Vízváry Mariška háztartási előadása. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 5.10: „Védekezés a késő tavaszi fagyok ellen”. Massány dr. előadása. 6.40: „Éneklő ifjúság”. 7.10: „Utazás Indiában”, Supka Ferenc útirajza. 7.40: Rendőrzene. Vezényel Szöllösy Ferenc. 8.30: A rádió külügyi negyedórája. 7.45: Toll Janosi cigányzenekara. 9.50. Az Országos Liszt Ferenc Társaság és a Hubay Jenő Társaság hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyerterméből. Utána kb. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Közvetítés a Spolarich-kávéház-ból. Thaler Gyula és Végh Mihály jazz-zenekara játszik. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Honvéd zene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.10—6.55-ig: „Inyesmesterség a régi Erdélyben”. Kemény Gábor dr. előadása. 7.45—7.10-ig: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson). 8.25: Hangversenyismertetés. 8.30: Az Országos Liszt Ferenc Társaság és a Hubay Jenő Társaság hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyerterméből. 9.40: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzétehető. Házaság szavankint öt lei. minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cárntan 8. — Kardos-traffic. Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic. Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic. Piata Kútfe. — Noárády-traffic. (Tivoli mellett) — Olariu-traffic. Piata Dragalina 6. Tele. fon 45—06. — Vittek-traffic. Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic. Strada Brătianu 15/a. Telefo. 7—13.

Alkatmazás

Gyakornoknak fiatal ember, vagy kis-asszony, teljes román nyelvtudással, kezdő fizetéssel, műszaki irodába felvétetik. Ajánlatot „Ambició” jellegére a kiadóba kérek. 751

Állást keres

Mosónó fiatal, erős, tisztá, rendes házakhoz ajánlkozik. Freidorf-Nou XXVI. ucca 21. 822

Lakas

Modern kétszobás lakást keresek, lehetőleg villanegyedben. Címet „Csak modern” jellegre leadandók. 820

Négyszobás komplett lakás május 1-re kiadó. II., Str. Titu Maiorescu 5. 758

Adás-vétel

Nagy bőrrönd megvételre kerestetik. Címet a kiadóba kérem leadni. 828

Vennék 2 drb. szép és jókarban lévő fotelt. Címetek „Nem túl nagy” jellegére a kiadóba kérem. 823

Könyvhadétnyek, úgymint lábas, fa-zék stb. megvételre kerestetik. Címetek „Csak tiszta” jellegére a kiadóba kérem leadni. 822

Eladó prunus mycabolana és pyrus malus palánta. N. Economu mérnök Casa Verde-Vadászerdő. 755

Elsőrangú házhelyek III. kerületben, tehermentes átfirással, jutányosan eladók. Felvilágosítás: Alföldi Géza dr. I. Lonovics-ucca 8. 757

Különféle

Az intézetek kívül álló vakok egyesülete kéri a tisztelt közönséget, hogy az általuk készített kosarakat, keféket, eseteket, házcipőket és más hasonló árucikkeket Doja ucca 20 szám alatti eladási helyiségükben és a minden kerületben levő Prochaska listlerakatokban a legolcsóbb árakon megvegye. Minden vevő Istennek tetsző cselekedetet művel, ha a szegény vakokat ezen kis adománnyal segítye. Az intézetek kívül álló vakok egyesülete. 754

Két darab kutya találtott. Hoch Oszkár III. Str. Ciordas 63. 756

Villanymotorok javítását jutányosan vállalom. Cím a kiadóban. 821

Hirdetmény

A vingai róm. kath. Egyházközség templom melletti körülbélül 80 méter hosszú kerítés vas és kömtyes munkáa taira, 1939. március 16 án d. u. 2 és 3 órára árlejtést hirdet.

Feltételek az egyházközségi irodában betekintheők.

Vinga, 1939. március hó 6.

Elnökség.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

ASSZONYOM!

Bámikor és bárhol biztos megélhetést nyujt Önnek a cukrászat és hideg büffé, amelyet a most megnyíló kurzusomon könnyen elsajátíthat

Megbeszélések: Sárga Sándornál II, Titu Maiorescu 5

Ez az ön főzője!

Garantáltan nem füstöl szagtalan zajtalan legolcsóbb

HESS RUDOLF-nál

IV. I. Brătianu-ucca 17, a Rivoli mozi mellett

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik felejthetetlen édes anyánk s nagymamánk

Schnur Erzsébet

szül. Anton

elhunyta alkalmával fájdalomunkat igyekeztek enyhíteni, fogadják ez uton őszinte köszönetünket.

Schnur Mihály és családja

Ariseezék ingyen és bérmentve

Gyermek-kocsik, sportkocsik

modern kivitel, nagy választékban gyári árakon

BOZSÁK M. és FIA R. T.

sodronykerítés és vasbutorgvár

Temesvár Gyárvaros, Str. Gloriel 11. Telefon 37—06.

Lőszerváros, Piata Dragalina 10

Nyomtatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. I. n. c. Arad